

Analýza dopadů regulace kryptoaktiv na bankovní instituce

Kateřina Vejmělková

Bakalářská práce
2025

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Kateřina Vejmělková
Osobní číslo: M22636
Studijní program: B0412P050001 Finance a finanční technologie
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Analýza dopadů regulace kryptoaktiv na bankovní instituce

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte rešerši zaměřenou na kryptoaktiva, jejich regulaci a regulace finančního trhu.

II. Praktická část

- Analyzujte regulátorní požadavky na bankovní instituce v EU a ČR.
- Porovnejte rizika a příležitosti implementace kryptoaktiv pro bankovní instituce.
- Analyzujte stav připravenosti bankovních institucí na přicházející regulace.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

AMMOUS, Saifedean. *The bitcoin standart: the decentralized alternative to central banking*. Hoboken, New Jersey: Wiley, 2018. ISBN 978-1119473862.
ARSLANIAN, Henri a FISCHER, Fabrice. *The Future of Finance: The Impact of FinTech, AI, and Crypto on Financial Services*. Cham, Switzerland: Palgrave Macmillan, 2019. ISBN 9783030145330.
KALISKÝ, Boris. *Bitcoin a ti druzí: nepostradatelný průvodce světem kryptoměn*. Praha: IFP Publishing, 2018. ISBN 9788087383711.
REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 5., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2024. ISBN 978-80-271-5012-0.
STROUKAL, Dominik a SKALICKÝ, Jan. *Bitcoin a jiné kryptopeníze budoucnosti: historie, ekonomie a technologie kryptoměn, stručná příručka pro úplné začátečníky*. Třetí rozšířené vydání. Praha: Grada, 2021. ISBN 978-80-271-1043-8.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martin Jančík**

Datum zadání bakalářské práce: **10. února 2025**
Termín odevzdání bakalářské práce: **23. května 2025**

L.S.

doc. Ing. Michal Pilík, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Adriana Knápková, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 10. února 2025

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení bakalářské práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na bakalářské práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

Ve Zlíně, dne

.....
podpis autora

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá aktuálním a dynamicky se rozvíjícím tématem regulace kryptoaktiv a jejích dopadů na bankovní instituce. V teoretické části je věnována pozornost charakteristice kryptoaktiv, tradiční regulaci bankovního sektoru a v neposlední řadě regulacím kryptoaktiv, především nařízení MiCA a směrnici AMLD. Praktická část se soustředí na konkrétní dopady těchto regulací na banky, a to od požadavků na spolupráci s poskytovateli služeb v oblasti kryptoaktiv (CASP), přes jejich strategie až po přehodnocení rizik a příležitostí spojených s implementací kryptoaktiv. Pomocí metod analýzy a porovnání bylo zjištěno, že implementace nařízení MiCA a AMLD představuje pro bankovní instituce značnou výzvu z hlediska souladu s legislativou, ale zároveň i možnost významného strategického posunu.

Klíčová slova: kryptoaktiva, regulace, MiCA, AMLD, regulátorní požadavky

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with the current and dynamically developing topic of cryptoassets regulation and its impact on banking institutions. In the theoretical part, attention is paid to the characteristics of cryptoassets, the traditional regulation of the banking sector and, finally, the regulation of cryptoassets, especially the MiCA regulation and the AMLD directive. The practical part focuses on the specific implications of these regulations for banks, ranging from the requirements to cooperate with cryptoasset service providers (CASP), to their strategies, to a reassessment of the risks and opportunities associated with the implementation of cryptoassets. Using analysis and benchmarking methods, it was found that the implementation of MiCA and AMLD regulations presents a significant compliance challenge for banking institutions, but also an opportunity for a significant strategic shift.

Keywords: cryptoassets, regulation, MiCA, AMLD, regulatory requirements

Ráda bych vyjádřila upřímné poděkování svému vedoucímu bakalářské práce Martinu Jančíkovi za jeho odborné vedení, cenné připomínky a trpělivost během celého procesu zpracování této práce.

Dále bych ráda poděkovala Štěpánovi Koubovi, který mi poskytl nezbytné informace a cennou konzultaci, která byla klíčová pro praktickou část mé práce.

OBSAH

ÚVOD.....	11
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	12
I TEORETICKÁ ČÁST.....	13
1 KRYPTOAKTIVA.....	14
1.1 HLAVNÍ TYPY KRYPTOAKTIV.....	14
1.1.1 Bitcoin.....	15
1.1.2 Alternativní kryptoměny.....	15
1.1.3 Coiny a tokeny.....	15
1.2 VLASTNOSTI KRYPTOAKTIV.....	16
1.3 BUDOUCÍ VÝVOJ KRYPTOAKTIV.....	18
1.4 VYUŽITÍ KRYPTOAKTIV.....	18
1.5 TRADIČNÍ VS. DECENTRALIZOVANÉ FINANCE.....	20
1.5.1 Tradiční finance.....	20
1.5.2 Decentralizované finance.....	21
2 SPECIFIKACE REGULACE FINANČNÍHO TRHU V EU A ČR.....	23
2.1 JAK SE FINANČNÍ TRHY TRADIČNĚ REGULUJÍ?.....	23
2.2 BANKOVNÍ INSTITUCE.....	24
2.2.1 Česká národní banka (ČNB).....	25
2.2.2 Evropská centrální banka (ECB).....	25
3 SOUČASNÝ STAV REGULACE KRYPTOAKTIV.....	27
3.1 EVROPSKÁ UNIE A JEJÍ PŘÍSTUP K REGULACI KRYPTOAKTIV.....	27
3.1.1 Nařízení MiCA (Markets in Crypto-Assets).....	27
3.1.2 Směrnice AMLD (Anti-Money Laundering Directives) a jejich aplikace na kryptoaktiva.....	30
3.2 REGULACE KRYPTOAKTIV V ČESKÉ REPUBLICE.....	31
3.2.1 Přehled současných právních předpisů a regulačních iniciativ v ČR.....	32
3.2.2 Role ČNB a dalších institucí.....	32
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	34
4 DOPADY REGULACE NA BANKOVNÍ INSTITUCE.....	35
4.1 HISTORIE – PROČ BANKY NECHTĚLY PŘIJMOUT KRYPTOAKTIVA?.....	35
4.2 REGULÁTORNÍ POŽADAVKY NA BANKOVNÍ INSTITUCE.....	36
4.2.1 Navázání spolupráce s CASP.....	36
4.2.2 Monitoring.....	38
4.2.3 Aktualizace interních předpisů.....	38
4.2.4 Vzdělávání.....	38
4.2.5 Nabízení služeb spojené s kryptoaktivy.....	38
4.3 JEDNOTLIVÉ ODDĚLENÍ BANK A JAK JE REGULACE KRYPTOAKTIV OVLIVŇUJÍ.....	40

4.3.1	Řízení rizik (Risk management).....	40
4.3.2	Obchodní oddělení	40
4.3.3	IT oddělení	41
4.3.4	Právní oddělení a oddělení compliance.....	41
4.3.5	Ostatní oddělení.....	42
4.4	STRATEGIE BANK A JEJICH ZPŮSOBY REALIZACE	42
5	RIZIKA A PŘÍLEŽITOSTI PRO BANKOVNÍ INSTITUCE	44
5.1	RIZIKA SPOJENÉ S KRYPTOAKTIVY	44
5.1.1	Riziko volatility	44
5.1.2	Bezpečnostní hrozby	44
5.1.3	Reputační riziko	44
5.1.4	Hrozba institucí jako je Revolut.....	45
5.1.5	Mitigace rizik a jejich řízení.....	47
5.2	NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI	47
5.2.1	Modernizace platebních systémů	47
5.2.2	Potenciál kryptoaktiv.....	47
5.2.3	Partnerství s fintech společnostmi.....	48
5.2.4	Obchodní potenciál.....	48
6	PŘIPRAVENOST BANKOVNÍCH INSTITUCÍ NA PŘÍCHÁZEJÍCÍ LEGISLATIVU	49
6.1	NEJČASTĚJŠÍ PŘÍSTUPY K PŘIPRAVENOSTI BANK.....	49
6.2	AKTUÁLNÍ STAV ADOPCE KRYPTOAKTIV NAPŘÍČ VYBRANÝMI BANKOVNÍMI INSTITUCEMI.....	50
6.2.1	BBVA Spain.....	50
6.2.2	BBVA Switzerland.....	51
6.2.3	DekaBank	51
6.2.4	Raiffeisenlandesbank NÖ – Wien	52
6.2.5	Sygnum.....	52
6.2.6	ČNB a ostatní české banky.....	53
	ZÁVĚR.....	55
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	56
	SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ	57
	SEZNAM OBRÁZKŮ	60
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	61
	SEZNAM PŘÍLOH.....	63

ÚVOD

V posledních letech jsou kryptoaktiva na cestě stát se nedílnou součástí globálního finančního systému a získávají stále větší pozornost. Jejich rostoucí význam, a to nejen jako alternativního investičního nástroje, ale také jako potenciální součásti budoucího platebního systému, nutí tradiční finanční instituce reagovat. S nástupem komplexnějších a přísnějších právních rámců, jako je nařízení MiCA (Markets in Crypto-Assets) nebo rozšířená směrnice AMLD (Anti-Money Laundering Directive), čelí bankovní instituce nové výzvě, a to sice jak začlenit kryptoaktiva do své nabídky produktů a služeb a zároveň dodržet regulační požadavky s minimem rizik.

Regulace kryptoaktiv představuje zásadní milník. Vzhledem k tomu, že banky jsou tradičně silně regulovaným sektorem, je zřejmé, že jakákoli nová legislativa týkající se kryptoaktiv bude mít významný dopad na jejich fungování a strategii.

Práce je rozdělena do teoretické a praktické části. Teoretická část je rozdělena do tří hlavních kapitol. První kapitola se věnuje samotné podstatě kryptoaktiv, jejich typologii, vlastnostem a využití, přičemž také objasňuje rozdíl mezi tradičním a decentralizovaným finančním systémem. Druhá kapitola přibližuje principy regulace finančního trhu. A třetí kapitola se soustředí na současný stav regulace kryptoaktiv, zejména na evropské nařízení MiCA, směrnici AMLD a specifika legislativy v České republice.

Praktická část je rovněž rozdělena do tří hlavních kapitol. První kapitola se zabývá dopady regulace na samotné bankovní instituce, a to od historické neochoty bank zapojit se do trhu s kryptoaktivy, přes detailní analýzu regulačních požadavků až po jejich strategii. Druhá kapitola porovnává klíčová rizika a příležitosti, které banky v této oblasti vnímají. A v poslední řadě třetí kapitola zkoumá míru připravenosti vybraných bank na novou legislativu a analyzuje příklady adopce kryptoaktiv v tuzemských i zahraničních bankách, jako jsou například BBVA (Banco Bilbao Vizcaya Argentaria) nebo DekaBank.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem této bakalářské práce je posoudit vliv zavedených regulací na implementaci kryptoaktiv v bankovních institucích, zejména v Evropské unii a České republice. Práce si také klade za cíl porozumět regulačnímu rámci, jeho dopadům, včetně posouzení připravenosti bank na tyto změny.

Práce je rozdělena do dvou hlavních částí. Teoretická část si klade za cíl udělat rešerši zaměřenou na kryptoaktiva a jejich regulaci a také regulace tradičního finančního trhu.

Praktická část má za dílčí cíle provést analýzu konkrétních regulatorních požadavků týkajících se kryptoaktiv pro banky v EU (Evropské unii) a ČR (České republice) a porovnat rizika a příležitosti spojené s jejich implementací. Další součástí praktické části bude analýza připravenosti bankovních institucí na přicházející regulace.

Pro dosažení těchto cílů jsem zvolila kombinaci několika metod. Teoretické cíle jsou podloženy rešerší literaturou, legislativních dokumentů a odborných článků. Praktická část je podložena osobním rozhovorem s odborníkem z praxe Štěpánem Koubou z firmy Blockmate, který se uskutečnil dne 4. dubna 2025. Tento rozhovor poskytl cenné praktické informace o přístupu bank k regulaci kryptoaktiv a byl následně přepsán a upraven pomocí umělé inteligence, konkrétně nástroje ČeskyAI. Přepis tohoto rozhovoru je součástí přílohy práce a není-li citováno v praktické části jinak, vychází z tohoto rozhovoru.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 KRYPTOAKTIVA

Vzhledem k tomu, že značná část této práce se věnuje nařízení o trzích kryptoaktiv (MiCA), je vhodné uvést, jakým způsobem toto nařízení kryptoaktiva definuje.

Definuje je jako „digitální zachycení hodnoty nebo práva, které může být převáděno a ukládáno elektronicky pomocí technologie distribuovaného registru nebo pomocí podobné technologie“ (Evropská unie, 2023b, s. 24).

MiCA zavádí jasnou terminologii a rozlišuje jednotlivé typy kryptoaktiv podle jejich funkcí. Podle tohoto nařízení spadají kryptoaktiva pod jednu ze tří hlavních kategorií (Evropská unie, 2023b):

1) Tokeny vázané na aktiva (Asset-Referenced Tokens – ARTs).

Tyto tokeny mají svou hodnotu odvozenou od souboru aktiv, jako jsou fiat měny, komodity (např. zlato), jiné kryptoměny nebo jejich kombinace. Cílem těchto tokenů je snížit volatilitu a vytvořit stabilnější digitální aktivum. Vydavatelé ARTs podléhají přísným kapitálovým a dohledovým požadavkům, aby byla zajištěna jejich důvěryhodnost (Evropská unie, 2023b).

2) Elektronické peněžní tokeny (E-Money Tokens – EMTs, tzv. stablecoiny).

Jsou to digitální měny kryté konkrétní fiat měnou, nejčastěji eurem nebo dolarem. Slouží k běžným platebním transakcím a mají plnit podobnou roli jako tradiční elektronické peníze. Vydavatelé těchto tokenů musí být licencováni a musí zajišťovat dostatečné finanční rezervy, aby byla garantována jejich směnitelnost (Evropská unie, 2023b).

3) Ostatní kryptoaktiva.

Jedná se o širokou skupinu aktiv, která nejsou kryta žádným specifickým aktivem. Patří sem například utility tokeny, které poskytují držitelům přístup ke specifickým službám nebo produktům v rámci blockchainových projektů. U této kategorie MiCA stanovuje nižší regulační požadavky, avšak emitenti musí zajistit dostatečnou transparentnost a informovanost investorů (Evropská unie, 2023b).

1.1 Hlavní typy kryptoaktiv

Nejprve bude představeno nejznámější a zároveň první kryptoaktivum Bitcoin. Dále budou přiblíženy další alternativní kryptoměny a v poslední řadě bude objasněn rozdíl mezi coiny a tokeny.

1.1.1 Bitcoin

V oblasti digitálních aktiv lze rozlišit různé typy kryptoaktiv, přičemž nejvýznamnějším z nich je Bitcoin. Jedná se o první decentralizovanou digitální měnu, která umožňuje transakce bez zprostředkovatelů. Díky své struktuře je odolný vůči manipulaci a změnám pravidel, což jej odlišuje od ostatních digitálních měn. Bitcoin se postupně zřizoval jako digitální alternativa k tradičním penězům a jeho pevně daná měnová politika mu dává vlastnosti uchovatele hodnoty (Ammous, 2018).

1.1.2 Alternativní kryptoměny

Alternativní kryptoměny, neboli altcoiny mají po většinou v základu samotný Bitcoin. Neplatí to však pro všechny. Některé altcoiny jsou totiž řešeny úplně jinak než Bitcoin (Stroukal a Skalický, 2021).

Jako zástupce z mnoha altcoinů stojí za zmínku Ethereum. Ethereum se řadí mezi přední projekty v oblasti kryptoměn a z hlediska tržní kapitalizace se dlouhodobě pohybuje na druhém až třetím místě. Ke konci roku 2017 soupeřilo o tuto pozici s platebním systémem Ripple. Na rozdíl od některých jiných blockchainových sítí nenabízí Ethereum pouze možnost využití jako kryptoměna, ale slouží i jako platforma pro decentralizované aplikace. Součástí je také vlastní digitální měna ether se zkratkou ETH, kterou uživatelé využívají k platbám těžařům za provoz aplikací (Stroukal a Skalický, 2021).

Ačkoli Ethereum patří mezi jedny z nejznámějších altcoinů, prvním nebyl. Prvním altcoinem byl Namecoin, který se objevil v roce 2011. Od té doby se počet alternativních kryptoměn rozrostl na stovky až tisíce. Navzdory jejich rozšíření však žádný altcoin neprokázal stejnou míru decentralizace a odolnosti vůči změnám jako Bitcoin. Ve srovnání s Bitcoinem, který funguje jako nezávislá, tvrdá měna, mají altcoiny spíše podobu technologických experimentů nebo spekulativních aktiv (Ammous, 2018).

1.1.3 Coiny a tokeny

1) Coiny

Coiny mají vlastní blockchain. Jsou to kryptoměny, které lze rozdělit na Bitcoin, altcoiny vzniklé s předěláním kódu (Litecoin), altcoiny s originálním kódem (Ripple, Ethereum) a hard forky Bitcoinu navazující na jeho historii blockchainu (Bitcoin Cash) (Kaliský, 2018).

2) Tokeny

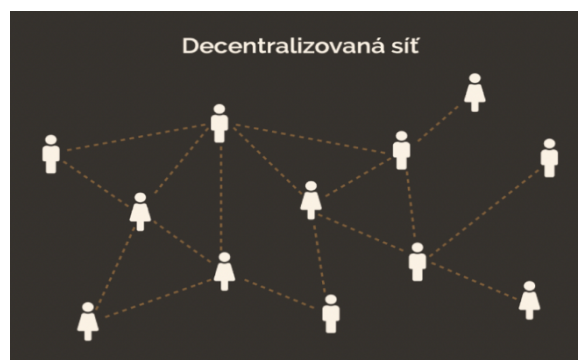
Tokeny naopak nemají vlastní blockchain a jsou postaveny na právě jedné ze zmíněných platform, která je z velké většiny Ethereum. V základu se dělí na utility tokeny, které mají hlavní funkci jako platidlo v uzavřeném systému a security tokeny, které mají funkci cenného papíru (Kaliský, 2018).

1.2 Vlastnosti kryptoaktiv

Kryptoaktiva se vyznačují několika klíčovými vlastnostmi, které je odlišují od tradičních forem peněz a digitálních platebních systémů. Mezi ty nejvýznamnější patří decentralizace, transparentnost, volatilita a omezená nabídka.

Decentralizace

Jedna z nejkřivějších vlastností kryptoaktiv je decentralizace. Decentralizované systémy fungují tak, že kontrola nad daty a správou není svěřena jediné centrální autoritě, ale je rozdělena mezi samotné uživatele. Ti se společně podílejí na provozu sítě a nemusí se spoléhat na žádnou instituci, které by bylo třeba důvěřovat. Na rozdíl od tradičních měn decentralizovaný systém neřídí žádná vláda ani centrální banka, ale funguje na základě přesně daných matematických principů a softwaru, který běží současně na mnoha počítačích po celém světě. Díky tomu mohou uživatelé provádět transakce přímo mezi sebou, bez nutnosti využívat zprostředkovatele (Golden Gate, ©2011-2024).

Obrázek 1 Decentralizovaná síť

(zdroj: Golden Gate, ©2011-2024)

Transparentnost

Veškeré transakce v síti Bitcoin jsou veřejné a kdokoli si je může ověřit. To znamená, že zatímco uživatelé mohou zůstat anonymní, samotný systém je zcela transparentní. Každý

uzel v síti uchovává kompletní historii transakcí, což eliminuje možnost podvodů a neoprávněných změn (Ammous, 2018).

Volatilita

Další z vlastností kryptoaktiv je jejich volatilita. Tohle je zrovna vlastnost, která se projevuje převážně u altcoinů, protože u některých byla jejich volatilita monumentální ve srovnání se samotným Bitcoinem. Mohly to způsobit například akce lidí typu pump & dump, což znamenalo, že lidé ve velkém nakoupili, vyhnali tak cenu velmi nahoru, a pak to prudce prodali. Ti, co byli poslední měli tak obrovskou ztrátu. Volatilita je tudíž vlastnost, která může být pro některé velké riziko, pro některé zase příležitost (Stroukal a Skalický, 2021).

Snížit riziko volatility by mohly řešit stablecoiny. Stablecoiny jsou totiž třída kryptoměn, která tento problém adresuje. Snaží se pomocí různých mechanismů volatilitu minimalizovat, snaží se udržet cenu konstantní na určité hladině. Může se to udělat tak, že cenu kryptoměny vyhlásí. Aby to mělo účinek, musí to být podloženo odůvodněním. Tím bývá deklarované krytí jednotek stablecoinu jiným aktivem, vůči kterému by se cena měla zafixovat. Nejčastěji to bývají fiat měny nebo zlato a jiné komodity (Stroukal a Skalický, 2021).

Omezená nabídka a odolnost vůči inflaci

Zatímco tradiční měny mohou být centrálními bankami libovolně tisknuty, což vede k inflaci, Bitcoin má pevně stanovený maximální počet mincí, a to sice 21 milionů. Tento omezený přísun z něj činí aktivum s předvídatelnou hodnotou, podobně jako vzácné kovy, a chrání jeho držitele před znehodnocením jejich úspor (Ammous, 2018).

Mezi další vlastnosti kryptoaktiv patří (Černohorský, 2020):

- **Globální dostupnost** – Díky internetu se kryptoaktiva mohou obchodovat a platit s nimi kdekoli na světě.
- **Digitální podstata** – Jsou založena na kryptografických principech a technologii distribuovaných databázích (blockchain).
- **Neměnnost záznamů** – Jakmile je transakce potvrzena, její zpětná úprava je velmi obtížná.
- **Nízké transakční náklady** – Ve většině případů jsou transakce bezplatné nebo spojené s minimálními poplatky.

- **Relativní anonymita transakcí** – Přestože transakce nejsou sledovatelné stejným způsobem jako tradiční platby, jejich dohledatelnost je možná právě díky transparentnosti blockchainu.

1.3 Budoucí vývoj kryptoaktiv

Vývoj kryptoaktiv by měl být v následujících letech ovlivňován několika trendy (Arslanian a Fischer, 2019).

Jedním z nich je posun v oblasti regulace. Očekává se, že regulátoři po celém světě budou postupně zpřesňovat své postoje ke kryptoaktivům. Přístupy regulátorů lze rozdělit na tři hlavní kategorie: pozitivní, neutrální a negativní (Arslanian a Fischer, 2019).

V rámci pozitivního přístupu některé země aktivně nastavily regulační rámec a zároveň podpořily příchod inovátorů a nových podniků (například Švýcarsko, Gibraltar či Malta). Neutrální přístup znamenal začlenění kryptoaktiv do stávajících regulačních rámců a zaměřením se na ochranu investorů (například Hongkong, Singapur a částečně i USA). Naopak negativní přístup zvolily státy, které ICO (Initial Coin Offering) vnímaly jako hrozbu pro drobné investory, přičemž některé z nich, například Čína, ICO úplně zakázaly (Arslanian a Fischer, 2019).

Dalším trendem je rostoucí zapojení finančních institucí. Tyto instituce začaly nabízet investiční produkty zaměřené na kryptoaktiva a očekává se jejich další rozvoj. Vznikají totiž nové krypto fondy a do trhu se zapojují i institucionální investoři. Zavedené finanční instituce vstupují na trh jako poskytovatelé služeb kryptoaktiv, a to buď budováním vlastního řešení, partnerstvím s existujícími institucemi, anebo investicemi do nich (Arslanian a Fischer, 2019).

A posledním významným faktorem je možné zapojení velkých technologických společností. Tyto firmy zkoumají možnosti využití kryptoaktiv, zejména v oblasti plateb (Arslanian a Fischer, 2019).

1.4 Využití kryptoaktiv

Jako doplňková investice a pojistka

Nakoupit kryptoměnu není vůbec složité a zvládne to téměř každý. V podstatě každý, kdo umí používat chytrý telefon, internetové bankovníctví a bankomat. Takový člověk si zvládne založit mobilní peněženku a nakoupit kryptoměnu. Stačí, když si odloží trochu

peněz, klidně jen stovky. Vzhledem k tomu, že se například Bitcoin dá nekonečně dělit, není to žádný problém. Dalším krokem by bylo průběžné nakupování, třeba na měsíční bázi, opět klidně v menších částkách. Kdo by takhle nakupoval, nemusel by sledovat cenu a její kolísání, protože se výkyvy rozloží v čase. Takhle nakoupené kryptoměny mohou posloužit kromě možnosti zhodnocení jako záloha k bankovnímu účtu, kartě a hotovosti (Kaliský, 2018).

Jako investice a brána do světa kryptoměn a technologií

Vzhledem k tomu, že kryptoměnám se odborníci věnují ani ne 16 let, je to poměrně nová technologie. Nemají tudíž dlouhodobé zkušenosti s jejich používáním a změny se dějí v takové míře, že je obvyklé posuzovat cenu spíše v krátkodobém horizontu. S maximální důvěrou v celé odvětví lze konstatovat, že aktuální hodnota jednotlivých kryptoměn i jejich celková kapitalizace jsou výsledkem spekulací. Investování jako takové je většinou dlouhodobý proces, který je založený na analýze, při které jde o snahu dlouhodobě maximalizovat zisk a minimalizovat riziko. Z toho důvodu je vhodné současnou nebo vysněnou cen kryptoměn ignorovat, nesledovat burzy a radši se podívat na to co jiného nabízejí (Kaliský, 2018).

Banky sice kritizují kryptoměny, ale na druhé straně investují své zdroje do určitých technologií, zkoumají trh a jeho potenciál. Investiční fondy a fondy rizikového kapitálu zase přijaly kryptoměny a technologie jako novou podobu startupů (Kaliský, 2018).

Jako trading, spekulace a gambling

Vzhledem k tomu, že obchodování s kryptoměnami je velmi nebezpečné, doporučuje se, aby se spekovalo pouze s penězi, jejichž ztráta nebude pro investora zásadní. Žádné úspory, ani půjčování. Dnes není možné odhadnout, které mince a tokeny budou mít nějakou hodnotu (nikoliv cenu) v budoucnu. Při spekulaci se předpokládá, že kryptoměny zde budou i v následujících letech a některé si udrží nebo zvýší svou hodnotu. Klíčové je pochopení jejich fungování, obchodování a také pochopení trhu. Následně se analyzují vybrané projekty, kdy se zkoumá jejich webová prezentace, white paper, tým i aktivita komunity. Důležité je ale také sledovat vývoj ceny a načasovat vstup na trh (Kaliský, 2018).

Spekulace zahrnuje nejen fundamentální analýzu, která je právě zmíněna v předchozím odstavci, ale zahrnuje i technickou analýzu, při které se zkoumá vývoj grafů (Kaliský, 2018).

Každý spekulant je mixem hodlera (protože část drží delší dobu), tradera (protože chce draze prodat a levně koupit v krátkém období) a gamblera (protože není možné udělat perfektní analýzu) (Kaliský, 2018).

1.5 Tradiční vs. Decentralizované finance

S rostoucím vlivem států na hospodářství došlo ke vzniku centralizovaného měnového systému. V rámci tohoto systému začaly vlády vydávat nekryté fiat měny, jejichž hodnota již nebyla spojena s konkrétní komoditou. Centrální banky následně získaly kontrolu nad objemem peněz v oběhu i úrokovými sazbami (Ammous, 2018).

S rozvojem digitálních technologií však vznikl nový přístup k finančním transakcím – decentralizované finance (DeFi). Nejznámějším příkladem této nové technologie je Bitcoin, který slouží jako digitální hotovost bez nutnosti důvěry ve zprostředkovatele, jako jsou banky či stát. Na rozdíl od fiat měn má Bitcoin pevně stanovenou a předem určenou nabídku, což z něj činí vzácné digitální aktivum. Decentralizované finance tak představují alternativu k současnému finančnímu systému, který je pod státní kontrolou. Namísto spoléhání se na centralizované instituce využívá DeFi kryptografii a decentralizované síť k realizaci transakcí a uchování hodnoty bez nutnosti povolení či cenzury. Tento způsob může významně přispět k posílení finanční nezávislosti jednotlivců a rozšíření možností hospodaření s vlastními prostředky (Ammous, 2018).

Podkapitola o tradičních financích zahrnuje i něco málo o fungování centralizovaných burz a podkapitola o decentralizovaných financích zahrnuje naopak něco o fungování decentralizovaných burz.

1.5.1 Tradiční finance

Jedním z nejjednodušších způsobů směny mezi lidmi je přímá výměna statků, známá jako barter. Tento systém však funguje efektivně pouze v malých komunitách s omezeným množstvím dostupných statků a služeb. Zásadní změnu přineslo využívání drahých kovů, zejména zlata, které se stalo hlavním měnovým kovem v době zlatého standardu koncem 19. století. Zlato si dokázalo udržet svou hodnotu, bylo snadno dělitelné a přenosné, což napomáhalo rozvoji obchodu. Avšak s růstem centralizace bankovního systému bylo stále obtížnější používat zlato jako hotovostní peníze, protože jeho směna začala podléhat kontrole finančních a politických autorit (Ammous, 2018).

Ve 20. století došlo k přechodu na vládní peníze (fiat money), které nejsou kryté žádnou konkrétní komoditou a jejich hodnota je určena státem. Vlády postupně získaly kontrolu nad jejich emisí a často rozšiřovaly peněžní zásobu, což vedlo k inflaci a hospodářským krizím. Současně vznikly centrální banky, které mají zásadní vliv na měnovou politiku. Mají pravomoc ovlivňovat peněžní zásobu, nastavovat úrokové sazby a poskytovat úvěry. Jejich zastánci tvrdí, že mohou stabilizovat ekonomiku a předcházet krizím, zatímco kritici upozorňují na rizika v podobě inflace, hospodářských výkyvů a zkreslování cenových signálů. Schopnost vlád ovládat emisi peněz jim poskytuje značnou moc, což může vést k nezodpovědnému hospodaření a financování krátkodobých politických cílů na úkor dlouhodobé ekonomické stability (Ammous, 2018).

Centralizované burzy

Centralizované burzy fungují obdobně jako tradiční burzy cenných papírů, kde zajišťují propojení mezi kupujícími a prodávajícími kryptoaktiv. Působí jako prostředníci při realizaci obchodů, aniž by docházelo k odhalení totožnosti zúčastněných stran. V některých případech mohou rovněž zastávat roli správců aktiv (Arslanian a Fischer, 2019).

Rozlišujeme dva základní typy centralizovaných burz: fiat-to-crypto a crypto-to-crypto. Burzy fiat-to-crypto umožňují vklad fiat měn, jako jsou americké dolary (USD), eura (EUR) nebo japonské jeny (JPY), které lze následně směnit za vybraná kryptoaktiva. Naproti tomu burzy typu crypto-to-crypto se zaměřují výhradně na směnu digitálních aktiv mezi sebou, aniž by do procesu vstupovaly fiat měny. Pro využití této možnosti je nezbytné na burzu převést kryptoaktivum, například Bitcoin nebo Ether – získaného buď na fiat-to-crypto burze, případně prostřednictvím těžby. To pak slouží jako prostředek k nákupu dalších kryptoaktiv (Arslanian a Fischer, 2019).

1.5.2 Decentralizované finance

Finanční systém, jak je známý dnes, je postaven na zprostředkovatelích, kteří kontrolují přístup k finančním službám a zajišťují důvěru mezi účastníky trhu. Decentralizované finance (DeFi) však přinášejí zásadní změnu v tomto modelu, namísto spoléhání na centrální autority využívají matematicky ověřitelné systémy, které umožňují uživatelům spravovat své finance přímo, bez potřeby bank či jiných institucí (Ammous, 2018).

Klíčovým aspektem decentralizovaných financí je jejich odolnost vůči vnějším zásahům. Zatímco tradiční finanční systém je citlivý na rozhodnutí vlád, regulátorů a centrálních bank, decentralizované finance fungují na základě pevně stanovených pravidel,

která nelze libovolně měnit. To dává uživatelům větší kontrolu nad jejich prostředky a eliminuje riziko znehodnocení jejich úspor v důsledku inflačních zásahů či politických rozhodnutí (Ammous, 2018).

Ačkoli decentralizované finance představují významný posun směrem k autonomnímu finančnímu systému, stále čelí výzvám, zejména v oblasti škálovatelnosti a bezpečnosti. Přesto jejich základní principy jako jsou odstranění zprostředkovatelů, transparentnost a pevně daná pravidla, ukazují cestu k alternativnímu modelu správy finančních prostředků, který je nezávislý na tradičních institucích a umožňuje efektivní správu aktiv v digitálním světě (Ammous, 2018).

Decentralizované burzy

Decentralizované burzy se od svých centralizovaných protějšků liší tím, že nefungují jako zprostředkovatelé obchodů, ale umožňují přímou interakci mezi kupujícími a prodávajícími. Jejich hlavním účelem je vytvořit prostor pro přímé propojení uživatelů, aniž by bylo nutné využívat třetí stranu k realizaci transakcí (Arslanian a Fischer, 2019).

Mezi výhody těchto burz patří zejména nižší poplatky a vyšší úroveň anonymity. Na druhou stranu mohou být méně likvidní, což znamená, že na nich nemusí být vždy dostatečné množství aktiv pro rychlou realizaci obchodů. Pro běžného retailového investora může být jejich používání složitější, protože často vyžadují znalosti fungování blockchainové technologie a správy digitálních aktiv (Arslanian a Fischer, 2019).

2 SPECIFIKACE REGULACE FINANČNÍHO TRHU V EU A ČR

Ve finančním systému každé ekonomiky působí různé ekonomické subjekty, přičemž mezi nejvýznamnější se řadí finanční instituce. Vzhledem k tomu, že se jedná převážně o soukromé společnosti využívající ke svým podnikatelským aktivitám cizí kapitál je nezbytné, aby jejich činnost podléhala státní regulaci a dohledu. Hlavním cílem této regulace je ochrana klientů, zejména drobných investorů, dále snaha o omezení vlivu oligopolů a monopolů s cílem zachování konkurenčního prostředí a v neposlední řadě prevence šíření negativních dopadů selhání jedné instituce na celý finanční sektor (Rejnuš, 2024).

Je však důležité zmínit, že regulace vždy ovlivňuje podnikání těchto subjektů, často zvyšuje jejich náklady a má vliv na podobu finančního systému, což se následně promítá i do fungování finančních trhů (Rejnuš, 2024).

A co je to vlastně ta regulace? „Regulací lze rozumět stanovení souboru závazných pravidel a norem. Z toho vyplývá, že regulaci finančního systému lze v „širším pojetí“ chápat jako veškeré činnosti závazně upravující podnikání (jakož i další činnosti) ve všech dílčích oblastech finančního systému“ (Rejnuš, 2024, s. 860-861).

Regulace má tedy především preventivní charakter. Vrcholovými regulátory jsou vlády jednotlivých zemí, které mají pravomoc navrhnout legislativní opatření a předkládat je k projednání a schválení zákonodárným orgánům (Rejnuš, 2024).

2.1 Jak se finanční trhy tradičně regulují?

Finanční trhy podléhají tradičním regulačním opatřením, jejichž účelem je zajistit stabilitu, udržitelnost a důvěryhodnost celého systému (Rejnuš, 2024).

Mezi nástroje pro regulaci trhu patří:

- **Licencování finančních subjektů** – K podnikání v regulovaných segmentech finančního trhu je obvykle nutné získat povolení od příslušného regulátora. To se týká například bank, obchodníků s cennými papíry, investičních společností nebo taky pojišťoven. Licence se uděluje pouze subjektům, které splní předepsané podmínky, jako jsou dostatečný kapitál, odborná způsobilost managementu nebo dodržování regulatorních pravidel (Rejnuš, 2024).
- **Dohled nad trhem** – Regulátoři dohlíží na finanční instituce s cílem zajistit jejich stabilní fungování a soulad s platnými předpisy. Tento dohled zahrnuje kontrolu

finanční situace, řízení rizik a interních procesů, což pomáhá předcházet krizím a chránit klienty před neférovým jednáním (Rejnuš, 2024).

- **Kapitálové požadavky** – Finanční instituce musí disponovat určitou minimální výší kapitálu, která slouží jako rezerva pro případ nepředvídaných ztrát (Rejnuš, 2024).
- **Transparentnost a informovanost** – Aby byl trh důvěryhodný a lidé mohli činit rozhodnutí, finanční instituce jsou povinny zveřejňovat informace o svém hospodaření, finanční situaci a nabízených službách (Rejnuš, 2024).
- **Specifická opatření** – Vztahují se na různé oblasti bankovníctví, jako jsou úrokové sazby, devizové operace, platební systémy či prevence praní špinavých peněz a financování terorismu (Černohorský, 2020).
- **Evropská regulace a mezinárodní spolupráce** – Česká republika jako členský stát Evropské unie implementuje evropské směrnice do svého právního řádu, což zajišťuje harmonizaci regulačních požadavků na evropské úrovni (Černohorský, 2020).

Vzhledem k rozdílné povaze jednotlivých finančních sektorů je nezbytné volit specifické přístupy k jejich regulaci a dohledu, aby se zajistila jejich efektivita a funkčnost (Rejnuš, 2024).

2.2 Bankovní instituce

Banky jsou považovány za nejvýznamnější součásti finančního systému a mají zásadní vliv na jeho fungování. Proto je každá banka začleněna do přísně regulovaného bankovního prostředí, a to ať už na úrovni jednoho státu nebo v rámci nadnárodního ekonomického uskupení, pokud daný stát k takovému uskupení patří (Rejnuš, 2024).

Centrální banky obvykle fungují jako relativně nezávislé instituce. Jejich hlavním úkolem je zajištění kvality národní měny a udržení kupní síly peněz v dlouhodobém horizontu. Kromě toho se podílejí i na širším řízení hospodářské politiky. Míra její nezávislosti se chápe jako nezávislost na vládě daného státu a jejím rozhodování. Pokud by centrální banka podléhala vládním rozhodnutím, mohlo by to ohrozit její úspěšnost (Rejnuš, 2024).

Obchodní banky hrají zásadní roli v bankovním systému. Jejich hlavní činností jsou tradiční bankovní operace, avšak zejména větší bankovní instituce rozšiřují své aktivity i do dalších oblastí podnikání. To souvisí s rostoucím propojením bank s dalšími finančními institucemi, se kterými tvoří tzv. finanční skupiny. V takových strukturách bývá banka často mateřskou společností (není to ale podmínkou), která zastřešuje více dceřiných společností. Společně pak nabízejí širokou škálu finančních služeb, které zahrnují jak klasické bankovní produkty, tak činnosti spadající do kompetence jiných finančních institucí, přičemž tyto služby mohou být vzájemně propojeny a kombinovány (Rejnuš, 2024).

2.2.1 Česká národní banka (ČNB)

ČNB plní funkci centrální banky České republiky, a zároveň plní roli dozorového orgánu finančního trhu a je odpovědná za řešení případných krizí v tomto sektoru. Ve své činnosti se řídí Ústavou České republiky a zákonem o České národní bance. Spravuje svůj majetek, včetně devizových rezerv, s maximální odbornou péčí, přičemž jakýkoli zásah do jejího fungování je možný pouze na základě zákona (ČNB, ©2025).

ČNB je členem Evropského systému centrálních bank a přispívá k plnění jeho cílů a úkolů. Zároveň se zapojuje do činnosti Evropského systému dohledu nad finančními trhy a spolupracuje s Evropskou radou pro systémová rizika a dalšími evropskými orgány dohledu nad finančními trhy (ČNB, ©2025).

Primárním cílem ČNB je zajištění cenové stability, tedy nízké inflačního prostředí, které pak přispívá k podmínkám pro udržitelný hospodářský růst. Vedle toho se zaměřuje na péči o finanční stabilitu a bezpečné fungování finančního systému. Podporuje také hospodářskou politiku vlády a širší ekonomické strategie Evropské unie (ČNB, ©2025).

2.2.2 Evropská centrální banka (ECB)

ECB se zaměřuje na udržení cenové stability v eurozóně a zároveň zajišťuje bezpečnost a spolehlivost evropského bankovního systému. Díky tomu chrání finanční prostředky občanů uložené v bankách (European central bank, ©2025).

Kontrola inflace je jedním z hlavních cílů ECB. Jako centrální banka zemí Evropské unie, které používají euro, se stará o to, aby inflace zůstala na nízké, stabilní a předvídatelné úrovni. Tím pomáhá lidem lépe plánovat své úspory a výdaje (European central bank, ©2025).

ECB také zajišťuje bezpečnost bankovního sektoru. Dohlíží na banky v eurozóně, aby byla zajištěna jejich stabilita i v době výkyvů. Díky dohledu v celé eurozóně posiluje odolnost bank a přispívá k ochraně vkladů občanů (European central bank, ©2025).

Mezi další činnosti ECB patří emise eurobankovek. Využívá nejnovější technologie ke zvýšení jejich ochrany a prodloužení jejich životnosti. Koordinuje také jejich výrobu ve spolupráci se zeměmi používajícími euro. (European central bank, ©2025)

ECB rovněž spravuje a rozvíjí finanční infrastrukturu, která umožňuje plynulé fungování elektronických plateb. Díky jejímu dohledu mohou lidé i firmy bezpečně a efektivně provádět elektronické platby a digitální transakce nejen v rámci jedné země, ale i mezi státy (European central bank, ©2025).

A v neposlední řadě ECB pomáhá udržovat finanční stabilitu. Monitoruje potenciální rizika, jako jsou výkyvy na akciových trzích nebo pokles cen nemovitostí, a vydává doporučení ke zmírnění jejich dopadů. Tím podporuje jednotlivce i firmy, které mohou s větší jistotou plánovat a investovat do budoucnosti (European central bank, ©2025).

3 SOUČASNÝ STAV REGULACE KRYPTOAKTIV

Tato kapitola je rozdělena na dvě hlavní podkapitoly. První je zaměřena na Evropskou unii a její přístup k regulaci, konkrétně zmiňuje nařízení o trzích kryptoaktiv (MiCA) a dále směrnici Evropské unie, která se zabývá prevencí praní špinavých peněz a financování terorismu. Druhá podkapitola se také zaměřuje na regulace, ale tentokrát v České republice.

3.1 Evropská unie a její přístup k regulaci kryptoaktiv

Evropská unie chce svými nařízeními přinést jakési pravidla, která budou na obchodování s kryptoaktivy platit. Mezi hlavní přínosy těchto pravidel patří především právní jistota, protože mnoho pravidel vztahující se na kryptoaktiva nejsou upraveny stávajícími právními předpisy EU. Mají také za cíl přinést inovaci, spravedlivou hospodářskou soutěž nebo finanční stabilitu. Tyto pravidla mají ochránit trh před finanční trestnou činností a manipulací. Sníží se tím i vysoké uhlíkové stopy kryptoaktiv (Evropská rada Rada Evropské unie, ©2025).

3.1.1 Nařízení MiCA (Markets in Crypto-Assets)

Nařízení MiCA má za cíl vytvořit ucelený regulační rámec pro kryptoaktiva na úrovni Evropské unie. Tento rámec má přispět ke zvýšení transparentnosti v oblasti kryptoaktiv a regulaci subjektů poskytujících související služby (Evropská unie, 2023b).

Mezi klíčové aspekty nařízení patří ochrana držitelů (zejména retailových), kteří musí mít k dispozici dostatek informací pro informované rozhodování, proto se zavádí povinnost zveřejňovat bílé knihy kryptoaktiv, které musí obsahovat rizika s nimi spojená. Současně jsou nastavena pravidla pro poskytovatele služeb souvisejících s kryptoaktivy, kteří musejí jednat čestně, korektně a profesionálně. Nařízení dále zavádí dohled nad vydavateli, přičemž ESMA (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy) povede rejstřík bílých knih a registrovaných subjektů. Součástí regulace je i specifická úprava tokenů vázaných na aktiva a elektronických peněžních tokenů, jejichž dohled bude mít na starost EBA (Evropský orgán pro bankovníctví). V neposlední řadě je podporována spolupráce mezi příslušnými regulačními orgány, aby bylo možné účinněji bojovat proti porušování pravidel stanovených tímto nařízením (Evropská unie, 2023b).

Hlavní požadavky na vydavatele kryptoaktiv

Emitenti kryptoaktiv podle MiCA musí splnit několik požadavků, které se liší v závislosti na jejich typu (Evropská unie, 2023b).

Mezi hlavní požadavky patří (Evropská unie, 2023b):

1) Povinnost vypracování a zveřejnění bílé knihy.

Každý subjekt, který chce vydat kryptoaktivum, musí publikovat dokument popisující přesné, korektní a jasné informace o nabízející osobě, o samotném kryptoaktivu a o právech a povinnostech, které jsou s tím spojené. Tato kniha nesmí obsahovat jiné tvrzení o budoucí hodnotě než povinné prohlášení o rizicích. Naopak musí obsahovat prohlášení o možné ztrátě hodnoty, nepřevoditelnosti a nelikvidnosti kryptoaktiva. Bílá kniha se také musí oznámit příslušným orgánům.

2) Povinnost vypracovat a zveřejnit případná propagační sdělení.

3) Identifikovat, předcházet, řídit a zveřejňovat střety zájmů.

4) Poskytnout retailovým držitelům právo na odstoupení od smlouvy do 14 dnů bez poplatků a s možností neudání důvodu.

5) Odpovědnost za dodržování pravidel.

Požadavky na likviditu jsou dále přísněji stanoveny pro tokeny vázaných na aktiva (ARTs) a na elektronické peněžní tokeny (EMTs) (Evropská unie, 2023b).

U ARTs vydavatelé musí posoudit a sledovat potřebu likvidity, aby byli schopni plnit žádosti držitelů tokenů o jejich zpětnou výměnu. Vydavatelé jsou povinni pravidelně provádět zátěžové testy likvidity, na základě, kterých může EBA rozhodnout o zpřísnění požadavků na likviditu. Minimální objem vkladů v každé úřední měně, na niž jsou tokeny navázány, nemůže být nižší než 60 % navázaného objemu v každé úřední měně (Evropská unie, 2023b).

U EMTs se taky musí posuzovat a sledovat potřeba likvidity. Taktéž jsou povinni pravidelně provádět zátěžové testy a případně posilovat požadavky na likviditu. Nedodržení představuje porušení nařízení MiCA (Evropská unie, 2023b).

Regulace poskytovatelů služeb související s kryptoaktivy

Poskytovatelé jsou regulováni prostřednictvím povolením (udělením licence) a stanovením provozních, organizačních a obezřetnostních požadavků, které jsou na úrovni EU (Evropská unie, 2023b).

Jednou z podmínek, které poskytovatelé musí splňovat je, že musí získat povolení. Právnícké osoby nebo jiné podnikatelské subjekty, které chtějí nabízet služby spojené s kryptoaktivy, jsou povinny získat oprávnění od příslušného orgánu ve svém domovském státě. Členové vedoucího orgánu musí být bezúhonní a musí mít odpovídající znalosti a zkušenosti. Na základě povolení mají poskytovatelé specifikováno, které služby je poskytovatel oprávněn poskytovat. Podmínky, na základě kterých povolení získali, musí splňovat neustále (Evropská unie, 2023b).

Dále musí plnit i provozní povinnosti. Poskytovatelé musí jednat čestně, korektně a na profesionální úrovni v nejlepším zájmu svých zákazníků. Nesmí poskytovat zavádějící informace. Mezi tyto povinnosti také patří, že musí mít zavedeny účinné správní mechanismy a zajistit, aby jejich systémy a bezpečnostní protokoly splňovaly standardy EU (Evropská unie, 2023b).

Mezi další povinnosti patří organizační povinnosti. To zahrnuje zajištění plynulosti a bezpečnosti informačních technologií. Musí využívat přiměřené zásady a postupy zajišťující soulad s nařízením a také zaměstnávat pouze kvalifikované pracovníky. Jejich povinností je i vést záznamy o všech poskytovaných službách a transakcích po dobu minimálně pěti let (Evropská unie, 2023b).

Poskytovatelé těchto služeb musí rovněž plnit obezřetnostní požadavky, které zahrnují buď minimální kapitálové požadavky stanovené pevnou částkou dle typu poskytovaných služeb nebo jednou čtvrtinou fixních režijních nákladů z předchozího roku, které se jednou ročně přezkoumávají (Evropská unie, 2023b).

Stanoveny jsou i pravidla pro specifické služby, kde jsou stanoveny povinnosti pro různé typy služeb. Patří tam například poskytování úschovy a správy kryptoaktiv, jejich směna za peněžní prostředky nebo jiná kryptoaktiva, nebo taky poskytování poradenství týkajících se právě kryptoaktiv (Evropská unie, 2023b).

Pokud chtějí poskytovatelé provozovat činnost v celé EU, mohou služby poskytovat buď na základě práva usazování, nebo na základě volného pohybu služeb. Musí o tom ale informovat příslušné orgány svého domovského státu. Příslušné orgány členských států

jsou odpovědné za dohled nad poskytovateli služeb a za vynucování dodržování nařízení MiCA. Mají pravomoc požadovat informace, provádět šetření, vydávat varování a odebírat povolení (Evropská unie, 2023b).

Důsledky nařízení MiCA

Regulací bude určitě zajištěna vyšší úroveň ochrany zákazníků. Vzhledem ke stanoveným požadavkům se bude s aktivy poctivě jednat a budou bezpečně uchovány. Sníží se tím i riziko podvodů a ztrát právě pro zákazníky. MiCA přispěje i k ucelenosti trhů kryptoaktiv vzhledem k požadavkům na jednání a řešení zájmů. Podpoří se tímto také inovace a spravedlivá hospodářská soutěž mezi poskytovateli. Poskytovatelé s povolením budou moci snadněji rozšiřovat své podnikání přes hranice členských států a budou mít snazší přístup k bankovním službám. Zejména v oblasti ARTs a EMTs by se měla podpořit regulací finanční stabilita, plynulost fungování platebních systémů a řešení rizik (Evropská unie, 2023b).

Zvýší se ale ovšem náklady na dodržování předpisů. Poskytovatelé budou muset vynaložit zdroje na získání povolení a zároveň na průběžné dodržování regulatorních požadavků, což právě může vést ke zvýšení nákladů. Je zde i možnost, že poskytovatelům bude odejmuto povolení. Pokud nebudou plnit své povinnosti stanové nařízením, příslušné orgány mohou uložit sankce, nebo dokonce, jak již bylo zmíněno, úplně odebrat povolení k poskytování služeb (Evropská unie, 2023b).

3.1.2 Směrnice AMLD (Anti-Money Laundering Directives) a jejich aplikace na kryptoaktiva

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/843 přinesla změny do legislativy zaměřené na prevenci praní špinavých peněz a financování terorismu a upravila směrnici (EU) 2015/849. Jejím hlavním cílem bylo posílit existující opatření a přizpůsobit je vývoji, který souvisí s oblastí digitálních finančních technologií (Evropská unie, 2018).

Jednou z významných změn bylo zavedení definice virtuálních měn. Přestože není k dispozici přesné znění této definice z roku 2018, směrnice 2015/849 ve své novelizované podobě, tento termín obsahovala. Později byl nahrazen pojmem „kryptoaktiva“, který byl zaveden nařízením (EU) 2023/1114 (MiCA). Směrnice dále rozšířila regulaci na poskytovatele směnářských služeb, kteří zprostředkovávají výměnu mezi virtuálními a tradičními (fiat) měnami. Ti se tímhle stali nově subjekty, na které se vztahují pravidla Evropské unie v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu. Stejná povinnost se

začala vztahovat i na poskytovatele služeb virtuálních peněženek, rozšířil se tímto tak dohled nad touto oblastí (Evropská unie, 2018).

V roce 2023 byla přijata další regulace v podobě nařízení (EU) 2023/1113, které upřesnilo pravidla pro kryptoaktiva. Rozšířil se tak okruh subjektů, které musejí dodržovat opatření proti praní peněz a financování terorismu (Evropská unie, 2018).

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1113 stanovuje pravidla pro převody peněžních prostředků a kryptoaktiv. Nařízení se vztahuje na poskytovatele platebních služeb, zprostředkovatele a subjekty působících v oblasti kryptoaktiv v Evropské unii (Evropská unie, 2023a).

Nařízení stanovuje, že při každém převodu je třeba uvést přesné údaje o odesílateli i příjemci, například jméno, adresu, a právě v případě kryptoaktiv i adresu v distribuovaném registru. Tyto informace pomohou sledovat transakce a případně odhalit nelegální aktivity. Zároveň je potřeba je ověřit a bezpečně uchovat. Pokud se převádí částka vyšší než 1 000 EUR na nehostovanou adresu, musí se navíc zkontrolovat, kdo tuto adresu vlastní. Pokud některé údaje chybí nebo nejsou správné, vzniká povinnost transakci odmítnout nebo požadovat doplnění údajů (Evropská unie, 2023a).

Součástí povinností je také dodržování pravidel pro ochranu osobních údajů a uchovávání informací po dobu pěti let. Musí se taky zavést interní kontrolní mechanismy, které umožní sledovat dodržování těchto pravidel. V případě porušení je třeba informovat odpovědné orgány, pokud se zjistí nesrovnalosti nebo podezřelé transakce (Evropská unie, 2023a).

3.2 Regulace kryptoaktiv v České republice

Regulace kryptoaktiv v České republice prochází proměnou, přičemž klíčovou roli v dohledu nad trhem získává Česká národní banka. Ta bude odpovědná za dozor nad obchodováním s kryptoaktivy a stanoví přísnější podmínky pro jejich zprostředkovatele. Pro obchodníky to znamená, že budou muset prokázat odbornou způsobilost a poskytovat klientům relevantní informace o povaze kryptoaktiv, souvisejících službách a možných rizicích. Tímto krokem se nejen posiluje ochrana spotřebitelů, ale dochází i k výraznému pročistění trhu, protože počet licencovaných subjektů bude omezen na několik desítek (Forbes, 2025).

Součástí legislativních změn je také implementace evropského nařízení MiCA, o kterém je řeč v předchozí kapitole. Další významnou změnou je úprava daňového režimu týkajícího se příjmů z prodeje kryptoaktiv. Dosud byly kryptoměny v českém právním systému chápány jako věc, to pak vyvolávalo nejasnosti při jejich zdanění. Nová úprava přináší jasnější pravidla, která zajistí větší právní jistotu (Forbes, 2025).

Nově získávají kryptospolečnosti možnost zakládat bankovní účty, což by mohlo přilákat další firmy do ČR a posílit její postavení v oblasti digitálních aktiv. Dále se zavádí, že kryptoaktiva nemohou být předmětem exekuce v případě úpadku poskytovatele služeb. Česká národní banka zároveň bude mít také pravomoc ukládat pokuty až do výše 50 milionů korun a odebrat licenci subjektům, které nebudou plnit zákonné požadavky (Forbes, 2025).

3.2.1 Přehled současných právních předpisů a regulačních iniciativ v ČR

Mezi obecnou legislativu týkající se kryptoaktiv v ČR se týká Zákon o digitalizaci finančního trhu. Tento zákon je úprava vybraných práv a povinností týkajících se trhů s kryptoaktivy v souladu s přímo použitelnými předpisy Evropské unie. Zároveň vymezuje působnost a dohled ČNB v této oblasti a stanovuje odpovědnost za přestupky spojené s touto regulací a digitální provozní odolností finančního sektoru (Česko, 2025). Dále mezi obecnou legislativu patří nařízení MiCA, které je věnovaná samostatná kapitola 3.1.1.

Mezi právní předpisy patří dodatečná pravidla, které se týkají zvláště poskytovatelů služeb souvisejících s kryptoaktivy (CASP), vydavatelů tokenů vázaných na aktiva (ART), vydavatelů elektronických peněžních tokenů (EMT) a nakonec zvláště vydavatelů kryptoaktiv jiných než ART a EMT. Tyto pravidla jsou stanovená i pro předcházení zneužívání trhu s kryptoaktivy a pro příslušné orgány, především pro EBA a ESMA (ČNB, ©2025).

3.2.2 Role ČNB a dalších institucí

Česká národní banka bude odpovědným správním orgánem pro dohled a oznamování v souladu s nařízením MiCA. Bude mít pravomoc přijímat oznámení od subjektů, které plánují provozovat kryptoaktivní činnosti jiné než ty, které už fungují a jejich denní objem spadá do kategorie ART nebo EMT. Dále bude ČNB přijímat žádosti o povolení k činnosti poskytovatelů služeb souvisejících s kryptoaktivy a vést evidenci subjektů, které už takové oprávnění mají, případně těch, které jsou bankovními institucemi (ČNB, ©2025).

Subjekty, které do 30. prosince 2024 poskytovaly služby související s kryptoaktivy na základě živnostenského oprávnění (v rámci volné živnosti) a chtějí v této činnosti pokračovat, musí nejpozději do 31. července 2025 požádat o povolení poskytování služeb kryptoaktiv. Svou činnost mohou vykonávat až do vydání rozhodnutí o této žádosti, nejpozději však do 1. července 2026 (ČNB, ©2025).

II PRAKTICKÁ ČÁST

4 DOPADY REGULACE NA BANKOVNÍ INSTITUCE

Tato kapitola se zabývá nejprve tím, proč banky nechtěly přijmout kryptoaktiva. Je zde mnoho faktorů, které se musí vzít v potaz v úvaze nad tím, proč by bankovní instituce měly chtít přijmout kryptoaktiva teď. Dále je značná část věnovaná regulátorním požadavkům, jaké bankovní instituce musí přijmout, pakliže chtějí kryptoaktiva nabízet. V kapitole jsou následně popsány i jednotlivé oddělení, na jaké má regulace dopad a v poslední řadě i jejich strategie.

4.1 Historie – proč banky nechtěly přijmout kryptoaktiva?

Bankovní instituce v minulosti projevovaly zdrženlivost vůči začlenění kryptoaktiv do svého portfolia, a to z několika zásadních důvodů (Van der Linden a Shirazi, 2023).

Značné obavy panovaly v oblasti dodržování pravidel proti praní špinavých peněz a financování terorismu. Směrnice AMLD5 upozorňovala na skutečnost, že anonymita nebo pseudonymita transakcí s kryptoaktivy může usnadnit jejich zneužití k nelegálním účelům. A banky, jakožto subjekty podléhající přísným požadavkům v oblasti AML/CFT (boj proti praní špinavých peněz a financování terorismu), proto narážely na zásadní obtíže při zajištění souladu s těmito pravidly (Van der Linden a Shirazi, 2023).

Dalším faktorem je výrazná volatilita trhu s kryptoaktivy a jejich vnímání jako vysoce rizikových aktiv. Tyto charakteristiky vyvolávaly a do teď i vyvolávají obavy z nadměrné spekulace, která může ohrozit stabilitu finančního systému (Ojhi et al., 2023). Hodnota kryptoměn vůči běžným měnám byla určována čistě tržními silami nabídky a poptávky, což způsobovalo výrazné výkyvy v jejich ceně. Volatilita tak představovala riziko nejen pro samotné banky, ale i pro jejich klienty, kteří by do těchto aktiv investovali (Van der Linden a Shirazi, 2023).

Na obrázku níže je vyobrazen graf, který je názornou ukázkou toho, jak jsou kryptoaktiva volatilní. Pro tento příklad bylo vybráno kryptoaktivum Ethereum a je očividné, že jeho vývoj není v čase konstantě rostoucí, ale naopak je velmi volatilní.

Obrázek 2 Vývoj kryptoaktiva Ethereum za posledních 5 let

(zdroj: CoinMarketCap, ©2025)

Regulační nejistota představovala také jednu z hlavních překážek. Právní rámec pro kryptoaktiva zůstával nejednoznačný, což vyvolávalo nejistotu ohledně jejich právního postavení. Nejednoznačnost samotné definice kryptoaktiv rovněž komplikovala situaci. Absence jednotné a přesné terminologické úpravy ztěžovala bankám posouzení, zda a jak se na tato aktiva vztahují existující regulace a jak s nimi nakládat (Van der Linden a Shirazi, 2023).

4.2 Regulátorní požadavky na bankovní instituce

Nařízení MiCA představuje zásadní posun v přístupu k regulaci kryptoaktiv v rámci Evropské unie. Tento regulátorní rámec poskytuje podrobný přehled o nové právní úpravě, která nahrazuje dosavadní neexistující nebo neúplné předpisy. MiCA strukturovaně popisuje jednotlivé oblasti regulace a je srozumitelně napsaná. Z tohoto důvodu se jedná o relativně přístupný dokument, který zásadním způsobem ovlivňuje činnost bankovních institucí.

Pro banky však regulace MiCA nepředstavuje zcela nový nebo neznámý rámec, protože v mnoha oblastech navazuje na již existující regulaci MiFID (Směrnice o trzích finančních nástrojů), který upravuje oblast investičních nástrojů ve finančním sektoru. MiCA se na MiFID nejen odvolává, ale v řadě oblastí jej přímo kopíruje, a to jak po stránce principů, tak i konkrétních ustanovení.

4.2.1 Navázání spolupráce s CASP

Dopady této regulace na bankovní sektor lze analyzovat ve více rovinách. Jednou z nich je navazování spolupráce bank s poskytovateli služeb souvisejících s kryptoaktivy (CASP).

Tato rovina zahrnuje několik klíčových částí, přičemž jedna z nich je proces onboardingu těchto subjektů. Onboarding v tomto kontextu znamená důkladná kontrola firmy před navázáním spolupráce s bankou. V případě subjektů regulovaných ve finančním sektoru je tento proces zpravidla přísnější a zahrnuje mimo jiné kontrolu ultimátního vlastníka firmy (beneficial owner), posouzení vnitřních procesů firmy, kontrolu souladu s předpisy v oblasti boje proti praní špinavých peněz, a taky to, jak například funguje obchodní model. Vzhledem k novému typu regulovaných subjektů, jakými jsou kryptofirmy (CASP), je nezbytné tyto onboardingové procesy adekvátně upravit. V současnosti banky postupně absolvují tyto úpravy.

Z právního hlediska je zde aktuální legislativa, která implementuje MiCA do českého právního řádu. Tato legislativa, účinná od února roku 2025, zavádí mimo jiné povinnost bank vést účet pro firmy CASP.

Kromě toho, že banky budou vést firmám CASP provozní účty, provozní financování, mimo jiné všechny druhy úvěrového financování, tak zvláštní pozornost si zaslouží tzv. sběrné účty, označované také jako 41F účty, které jsou vedené v tzv. zvláštním režimu. Tyto účty nespádají pod standardní klientské účty, protože obsahují finanční prostředky, které patří nikoli samotné firmě CASP, ale jejím zákazníkům. Tohle je důležité především v případě při vypořádávání insolventy či úpadku firmy, protože prostředky uložené na těchto účtech nesmí být firmou dotknuty, neboť jsou to prostředky zákazníků. Právě specifika spojená s vedením sběrných účtů 41F ve zvláštním režimu představují pro banky klíčovou překážku pro navazování vztahů s firmami CASP, protože to jsou považovány za ty nejproblematictější účty. A to je právě jeden z důvodů, proč jsou banky v tomhle ohledu rezervované a nechtějí vést firmám CASP bankovní služby.

Také je zde zákon o opatřeních proti praní špinavých peněz. Ten stanovuje, že banky spadající do skupiny (tzn. holding) jsou povinny řídit se skupinovými pravidly pro řízení rizik. Tohle je důležité vzhledem k tomu, že mnohé zahraniční skupiny mají v těchto pravidlech napsáno, že nespolupracují s kryptofirmami. Tato skutečnost představuje jeden z významných praktických dopadů nové regulace. Pro umožnění spolupráce s CASP tak musí dojít ke změně interních pravidel na úrovni celé skupiny, následně by banka mohla vstoupit do jednání a nějakým způsobem akceptovat rizikovou firmu CASP.

4.2.2 Monitoring

Bankovní instituce, které se rozhodnou poskytovat služby regulovaným subjektům v oblasti kryptoaktiv, musejí disponovat kapacitami a odbornými znalostmi nezbytnými pro jejich průběžné sledování. Tato činnost je součástí regulatorních povinností banky a spočívá v dohlížení na činnosti dané kryptofirmy, které banka vede účet, že nedělá nic nekalého. Odpovědnost za tento dohled leží na bance. Vzhledem k tomu, že se jedná o oblast relativně novou a pro bankovní sektor i náročnou, musí na tuhle oblast být banka připravena.

Je nezbytné, aby disponovala odpovídajícími nástroji, a především měla know-how, to se týká hlavně zaměstnanců oddělení řízení rizik.

4.2.3 Aktualizace interních předpisů

Jedním z dalších dopadů regulace kryptoaktiv na bankovní instituce je nutnost aktualizace interních předpisů a řízení rizik banky. Vstup nových subjektů na trh, které banky často vnímají jako rizikovější ve srovnání s tradičními finančními institucemi, vyžaduje zásadní přehodnocení stávajících přístupů.

4.2.4 Vzdělávání

Významnou výzvu představuje rovněž požadavek na komplexní vzdělávání napříč celou organizační strukturou banky. V souladu s nařízením MiCA musí banky, které plánují poskytovat služby v oblasti kryptoaktiv, zajistit odpovídající úroveň odbornosti u téměř všech zaměstnanců. Tento požadavek se vztahuje například na pracovníky odpovědné za compliance, řízení rizik či interní audit. Od členů představenstva až po operativní zaměstnance se očekává alespoň základní porozumění problematice kryptoaktiv, jejich fungování a souvisejícím rizikům.

Obecně však vzdělávání v této oblasti představuje značný problém, protože úroveň porozumění kryptoaktivům a všemu, co je s nimi spojené, zůstává v mnoha bankách velmi nízká. Zajištění potřebné odbornosti napříč celou bankovní institucí představuje obrovský problém.

4.2.5 Nabízení služeb spojené s kryptoaktivy

Nabízet služby spojené s kryptoaktivy představuje ještě zásadnější dopad na fungování bankovní instituce než pouhé obchodování s nimi. V tomto případě se již nejedná o jednotlivé operace, ale o strategické rozhodnutí vyjednané na úrovni vedení holdingů

s dopadem na celou bankovní instituci. Rozhodnutí prochází i na úrovni dozorčích rad a akcionářů. Tento proces je časově i organizačně velmi náročný a vyžaduje rozsáhlou a důkladnou diskusi.

Je mnoho faktorů, které tuto diskusi komplikují, ale na konci jsou vždy akcionáři. Veřejně obchodované banky mají část akcií volně obchodovatelnou na burze, avšak významný podíl často drží institucionální investoři, jako jsou investiční a penzijní fondy. Tito investoři zpravidla upřednostňují stabilní investice s nízkou rizikovostí a mají vztah k stabilní dividendové politice. Banky proto musejí při zvažování vstupu do oblasti kryptoaktiv zohlednit, že klíčovou roli v rozhodovacím procesu mají právě tito akcionáři, kteří musí novou strategii posoudit a schválit formou dozorčí rady.

Vstup do oblasti kryptoslužeb s sebou nese celou řadu rizik, která jsou s těmito aktivy běžně spojována. Jedná se například o volatilitu cen kryptoaktiv a spoustu dalších, kterým je věnována později samotná kapitola. Z pohledu banky je klíčové mít tato rizika pod kontrolou. Debata o strategickém rozhodování, to znamená vytvoření strategie a diskutovat o ní na všech úrovních banky až s těmi nejvyššími akcionáři, je něco na co se velmi často zapomíná.

Důležitou roli přitom hrají požadavky, které definuje nařízení MiCA. Banky nepodléhají stejným požadavkům jako je třeba licenční řízení nebankovních poskytovatelů (CASP), ale musejí provést notifikaci, jejíž součástí je předložený business plán, popis nabízených služeb a zajištění souladu s právními předpisy (compliance) v této oblasti.

Problém může nastat v kontextu business modelů, protože se musí rozšířit na celou řadu dalších služeb, které banky mohou poskytovat. Je tam tím pádem i velká šíře dopadů na bankovní instituci. Jeden z příkladů může být třeba custody, což znamená správu kryptoaktiv. Tato služba s sebou přináší řadu specifických otázek, jako například, kdo bude dělat správu aktiv? A pokud to bude dělat banka, z hlediska účetnictví se nabízí další otázka, jak o tom bude účtovat s ohledem na jejich vysokou volatilitu? V těchto případech je nezbytné stanovit odpovídající účetní metodu, která tenhle problém podchytí a bude reflektovat jejich povahu.

Z uvedeného vyplývá, že rozhodnutí o nabídce služeb kryptoaktiv představuje strategický krok, který zasahuje do fungování všech oddělení banky. Znamená to tedy, že když je tím ovlivněna celá bankovní instituce, musí se na to nějakým způsobem připravit a adaptovat, což je pro ni extrémně náročný proces.

4.3 Jednotlivé oddělení bank a jak je regulace kryptoaktiv ovlivňuje

Předchozí kapitola se zaměřila na konkrétní regulatorní požadavky na bankovní instituce. V některých částech bylo zmíněno, na jaké oddělení má regulace vliv. Níže jsou rozepsány oddělení bankovních institucí, do kterých konkrétně zasahuje nejvíce.

4.3.1 Řízení rizik (Risk management)

Toto oddělení je zásadně ovlivněno ve vícero oblastech.

V případě, že se banky rozhodnou poskytovat služby kryptofirmám CASP, musí disponovat systémem pro jejich průběžné a důsledné sledování. Monitorování těchto subjektů představuje pro banky významnou výzvu, protože se jedná o relativně novou oblast, která vyžaduje odbornou přípravu zaměstnanců pracujících právě v oblasti řízení rizik. Vzdělání se ale netýká jen monitoringu, týká se ovšem také o znalostí, které zaměstnanci musí ovládat v celé problematice regulace kryptoaktiv.

Zavedení kryptoaktiv do bankovních operací a spolupráce s CASP vyžaduje aktualizaci předpisů, které se vztahují k řízení rizik. Tyto společnosti jsou zpravidla považovány za rizikovější než tradiční finanční instituce. Banky musí pečlivě zvážit, jestli jsou připraveny spolupracovat se subjekty, které vykazují vyšší úroveň rizikovosti.

Banky si zároveň musí vymezit míru rizika, kterou jsou ochotny podstoupit v souvislosti s poskytováním služeb kryptofirmám CASP. Tato rozhodnutí přímo ovlivní, jaké firmě a kolika banka povede účet.

Kromě toho je nezbytné řídit specifická rizika spojená s kryptoaktivy. Jedná se jak o nefinanční rizika, například rizika praní špinavých peněz, tak o rizika finanční povahy, jako jsou tržní rizika.

A v poslední řadě se oddělení řízení rizik musí dále aktivně zabývat navrhováním a implementací opatření ke zmírnění rizik vyplývajících z činností v oblasti kryptoaktiv. Jedná se o komplexní proces, který závisí na konkrétním způsobu, jakým banka začleňuje kryptoaktiva do své nabídky produktů a služeb.

4.3.2 Obchodní oddělení

Obchodní útvar banky je povinen vypracovat businessovou strategii zaměřenou na poskytování služeb podnikům, které spadají do kategorie firem CASP. Tato strategie

musí reflektovat veškeré náklady související s procesy onboardingu a následného monitoringu. Zároveň musí zajistit ekonomickou udržitelnost a výnosnost pro banku.

Při návrhu obchodní nabídky je nezbytné zohlednit specifické požadavky těchto firem, zejména potřebu vedení provozních účtů, poskytování provozního financování a tzv. sběrných účtů vedených pod označením 41F, jak již bylo zmíněno.

Vstup banky do sektoru kryptoaktiv prostřednictvím přímého poskytování souvisejících služeb představuje strategické rozhodnutí, které musí být schváleno na úrovni vrcholového managementu, dozorčích orgánů a akcionářů. V takovém případě se významně rozšiřuje role obchodního útvaru, který má pak klíčovou roli při formulaci obchodního plánu a specifikaci nabídky služeb. Tyto informace jsou následně součástí notifikace dle nařízení MiCA, kterou banka předkládá příslušnému orgánu. Existuje velká škála možných business modelů, což znamená širokou škálu potenciálních aktivit pro obchodní oddělení.

Zároveň je dobré brát v potaz nové příležitosti, které se tím bance vytvoří, a to včetně nových zdrojů příjmů. Naopak je nezbytné analyzovat i potenciální hrozby spojené s absencí nabídky služeb kryptoaktiv. Jedním z klíčových rizik je přesun finančních prostředků a klientely k jiným subjektům, které tyto služby aktivně poskytují, například k Revolutu. Pokud banky na poptávku kryptoaktiv adekvátně nezareagují, mohou postupně ztratit relevanci pro tuto skupinu klientů.

4.3.3 IT oddělení

V případě, že banka zavede nové nástroje pro monitorování subjektů působících v oblasti kryptoaktiv, je nezbytné realizovat samostatný implementační projekt.

4.3.4 Právní oddělení a oddělení compliance

Právní rovina tohoto procesu zahrnuje přípravu odpovídající smluvní dokumentace, včetně vzorových smluv a dalších podkladů, přičemž je třeba zajistit jejich plný soulad s aktuální legislativou, která implementuje požadavky nařízení MiCA.

Oddělení compliance následně zodpovídá za dohled nad tím, aby všechny nové postupy odpovídaly platným regulatorním požadavkům a předpisům vztahujícím se ke kryptoaktivům.

4.3.5 Ostatní oddělení

Dále má regulace vliv na účetní oddělení. Vzhledem k vysoké volatilitě kryptoaktiv je nezbytné stanovit vhodnou účetní metodu, která zajistí jejich správné zachycení v účetnictví. Přestože jsou kryptoaktiva často chápána jako finanční nástroje, ve výsledku se jedná o aktiva, jež mohou být v některých případech považována za zásoby. Tato skutečnost s sebou nese významné důsledky jak z účetního, tak z daňového hlediska. Zároveň je nutné zavést nástroje interního auditu, které kontrolují to, jak se s kryptoaktivy zachází.

Z pohledu provozních útvarů je nezbytné zajistit, aby pracovníci zákaznických center a distribuční sítě byli dostatečně informováni o produktech a službách v oblasti kryptoaktiv, jelikož jsou v přímém kontaktu s klienty. Oddělení produktového managementu musí nést odpovědnost za vývoj a správu produktů a služeb souvisejících s kryptoaktivy, včetně zajištění jejich souladu s příslušnou regulací.

4.4 Strategie bank a jejich způsoby realizace

V době zpracování této práce probíhají v bankovním sektoru intenzivní diskuse o strategickém přístupu k implementaci kryptoaktiv.

Klíčovým faktorem v této souvislosti je správné načasování. Existující subjekty podnikající v oblasti kryptoaktiv, které chtějí nadále působit na českém trhu, musí do 31. července 2025 podat žádost o licenci podle MiCA. Tato podmínka je nezbytná pro pokračování její činnosti, tak jak tomu bylo před regulací tzn. před 30. prosincem 2024.

Vzhledem k požadavkům na udělení licence firmy CASP v současnosti oslovují bankovní instituce se žádostmi o vedení účtu ve zvláštním režimu 41F, protože to je nedílnou součástí žádosti o licenci.

Banky se ocitají v situaci, kdy mají dvě možnosti. Jedná z nich je, že přizpůsobí své interní předpisy, zejména s ohledem na AML a související legislativu a umožní vedení těchto účtů. V tomto případě by pak probíhala diskuse obchodního charakteru a potvrzení příslibu k vedení účtu 41F.

Druhou možností pak je, že se rozhodnou takový účet firmě CASP nevést, protože jim to interní politiky zakazují. Pokud se banky rozhodnou účet neposkytovat, musí CASP tuto skutečnost doložit jako součást žádosti o licenci. Toto zamítnutí banky se následně stává součástí dokumentace, kterou posuzuje Česká národní banka. Předpokládá se, že v druhé polovině roku ČNB osloví jednotlivé banky s žádostí o odůvodnění jejich postupu a požádá

je o vysvětlení důvodů, proč vedení účtu dané kryptofirmě odmítly. Banky to následně budou muset vysvětlit.

Pokud se banka rozhodne služby spojené s kryptoaktivy nenabízet, je to také jedna z variant. Tento přístup lze vnímat jako rozhodnutí, které je dobrovolné a z pohledu právního rámce plně akceptovatelné. Je však třeba zohlednit i jeho možné důsledky. Odmítnutí poskytovat služby v oblasti kryptoaktiv může vést ke ztrátě klientů, kteří preferují finanční instituce nabízející širší portfolio digitálních služeb.

5 RIZIKA A PŘÍLEŽITOSTI PRO BANKOVNÍ INSTITUCE

Kapitola porovnává rizika a příležitosti, které jsou spojeny s kryptoaktivy pro bankovní instituce. V podkapitole, která se zaměřuje na rizika, je zmíněno například velmi obávané riziko volatility, ale je zde na závěr i uvedeno, zda bankovní instituce rizika může nějakými způsoby mitigovat, či nikoli. Příležitosti, které jsou s nabízením kryptoaktiv spojeny, je spousta. Ať už se jedná o potenciál samotných kryptoaktiv nebo obchodní potenciál, je to zmíněno právě v této podkapitole.

5.1 Rizika spojené s kryptoaktivy

Jak už bylo zmíněno, o vstupu bank do oblasti kryptoaktiv spolurozhodují akcionáři prostřednictvím dozorčí rady. Tento krok s sebou nese řadu rizik, které musí být důkladně prodiskutována a vyhodnocena.

5.1.1 Riziko volatility

Kryptoaktiva, mezi které patří například Bitcoin, Ripple či Ethereum, vykazují výraznou volatilitu a představují jeden z nejrizikovějších nástrojů finančního trhu. Výsledky citované studie potvrzují, že rizikovost těchto aktiv převyšuje i rizika spojená s technologickými akciemi. Trh s kryptoaktivy se ve srovnání s trhy zlata či akcií vyznačuje nižší efektivitou, což se projevuje vyšší mírou odchylek, nejistoty a kolísání hodnot. Tento stav je částečně způsoben nedostatkem stabilních cenových mechanismů a iracionálním chováním investorů (Bruzgè et al., 2023).

5.1.2 Bezpečnostní hrozby

Bezpečnostní hrozby vyplývají ze způsobu zajištění, respektive technologického zajištění nabídky služeb kryptoaktiv. Jedná se o způsob nabízení kryptoaktiv koncovým uživatelům a jeho případný způsob ho zneužít, až po custody (správu aktiv). Služby custody, často zajišťované třetími stranami, musí splňovat přísné požadavky vyplývající z regulace DORA (zákon o digitální provozní odolnosti), která se zaměřuje na kybernetická rizika ve finančním sektoru. Takže vzhledem k těmto požadavkům většina bank preferuje spolupráci s externími subjekty, které se na danou oblast specializují.

5.1.3 Reputační riziko

Další významnou kategorií je reputační riziko, kde je potřeba se zamyslet nad tím, čím může být ovlivněno. Může to být důvěryhodností zvolených partnerů, volatilním charakterem

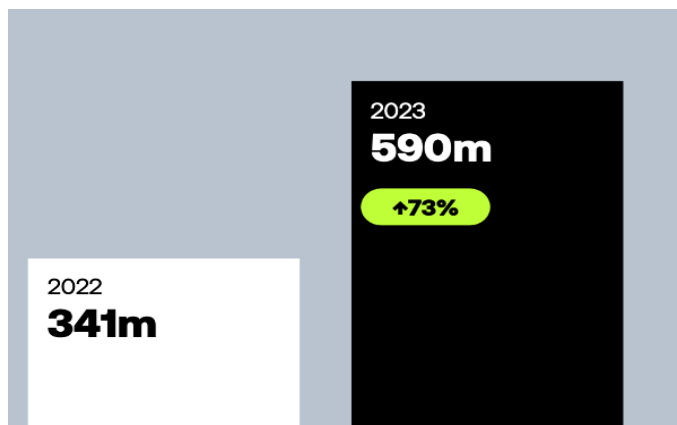
samotných kryptoaktiv a také očekáváním klientů, kteří od banky očekávají bezpečné zacházení s jejich prostředky. Velmi důležitým prvkem je také výběr správného kryptoaktiva, které banka bude nabízet. Banka totiž bude chtít nabízet stabilní kryptoaktiva a především ty, co nejsou podvodné. Takže se zde nabízí otázka, zda se omezí pouze na Bitcoin, nebo jestli přijme i altcoiny, a případně do jaké míry. V tomto kontextu riziko ztráty důvěry shrnuje všechna výše zmíněná rizika, protože jakékoli pochybení v řízení tržních či bezpečnostních rizik může vést ke ztrátě důvěry klientů.

5.1.4 Hrozba institucí jako je Revolut

Cenový model, který společnost Revolut uplatňuje, se zásadně liší od tradičního pojetí bankovních služeb. Nabídka bezplatných a okamžitě fungujících funkcí, nízkých poplatků za směnu měn a atraktivního rozhraní přizpůsobeného mladé generaci představuje významnou konkurenční výhodu. Revolut měl navíc doplnit nabídku služeb mimo rámec klasického bankovníctví, označovaných často jako beyond banking, mezi které patří například předplatné apod. Tato rozšiřující se nabídka přirozeně zahrnuje i investiční služby, včetně možnosti investovat do kryptoaktiv, čímž oslovuje zejména generaci Z, která má o tyto nástroje vysoký zájem.

Nelze tedy hovořit pouze o kryptoaktivech jako o hlavním důvodu přechodu klientů k platformám jako je Revolut, ale spíše se jedná o výhody, které tyto služby nabízejí. Uživatelé oceňují jednoduchý a rychlý proces onboardingu, který je v kontrastu s často zdoluhavým onboardingem u tradičních bankovních institucí.

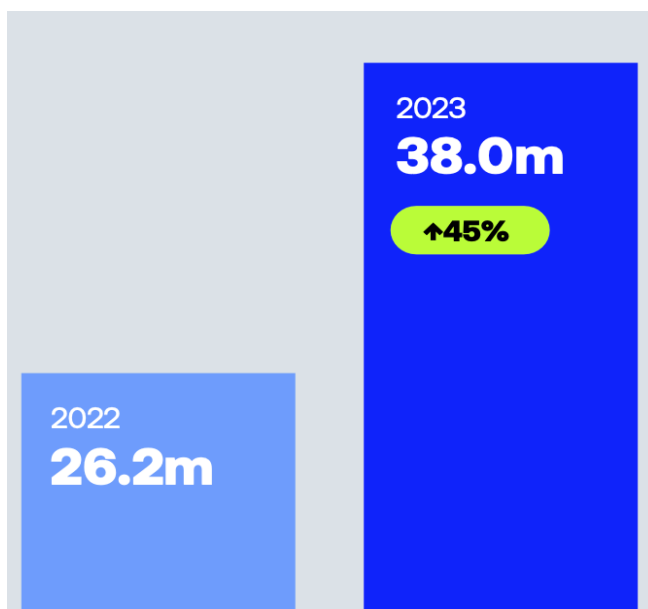
Z hlediska hodnocení příležitostí je však nezbytné reflektovat potenciální hrozby. Právě Revolut může představovat zásadní výzvu pro tradiční bankovní sektor, neboť dochází k výraznému odlivu finančních prostředků z bankovních účtů ke zmíněné platformě. Tento odliv, který lze v rámci jednotlivých bank kvantifikovat v jednotkách miliard korun měsíčně, omezuje schopnost bank poskytovat úvěry, a tím přímo zasahuje do jejich hlavního obchodního modelu. Na obrázku níže je vyobrazen graf měsíčních transakcí Revolutu. Z roku 2022 do roku 2023 se zvýšily k prosinci o 73 %.

Obrázek 3 Měsíční transakce Revolutu (k prosinci)

(zdroj: Revolut, 2023)

Revolut představuje pro tradiční banky obrovskou hrozbu, a to nejen z pohledu toho, že navíc nabízí kryptoaktiva, ale má lepší i tzv. user experience. Revolut lze vnímat jako důležitý signál pro české banky, a to sice pokud nenabídnou přístup ke kryptoaktivům, hrozí jim ztráta části klientely ve prospěch flexibilnějších subjektů, ať už se jedná o Revolut, nebo o jiné konkurenční kryptoměnové burzy. Na obrázku níže je vyobrazen další graf, u kterého jde vidět patrné zvýšení celkového počtu retailových zákazníků Revolutu z roku 2022 do roku 2023, a to o 45 %.

Obrázek 4 Celkový počet retailových zákazníků

(zdroj: Revolut, 2023)

5.1.5 Mitigace rizik a jejich řízení

Mitigace jednotlivých rizik vyžaduje specifické přístupy a detailní analýzu možných scénářů při poskytování služeb. Každá zvolená varianta nese odlišné regulatorní a provozní důsledky, které se promítají do řízení rizik, interní kontroly a auditu. Se všemi těmito riziky se dá pracovat. Je vhodné, když je riziko akceptováno jako součást rozhodování. Dále je nutné brát v potaz rizikový apetit banky, jejich businessové strategie, portfolio zákazníků apod.

Řízení rizik bude probíhat specificky jinak u každé banky, včetně jejich mitigace. Způsob, jakým jednotlivé banky k řízení rizik přistupují, se může výrazně lišit v závislosti na jejich velikosti a cílovém trhu. Například přístup J&T banky k rizikům bude odlišný než přístup České spořitelny, což odráží různé obchodní modely a míru ochoty podstupovat riziko v oblasti kryptoaktiv.

5.2 Nové příležitosti

V oblasti kryptoaktiv se pro tradiční bankovní sektor otevírá hodně možností, jak posílit svou pozici a přizpůsobit se proměňujícímu se finančnímu prostředí (Kasula, 2024).

5.2.1 Modernizace platebních systémů

Jednou z příležitostí je modernizace platebních systémů. Kryptoaktiva a technologie blockchain umožňují budování rychlejších, bezpečnějších a efektivnějších systémů. Současné bankovní zúčtovací systémy se vyznačují vyššími náklady, pomalejším zpracováním transakcí a omezeným prostorem pro inovace (Kasula, 2024).

5.2.2 Potenciál kryptoaktiv

Je vhodné taky využít potenciál kryptoaktiv pro zapojení do strategií správy aktiv. Začlenění kryptoměn do investičních portfolií může přispět ke zlepšení výnosových parametrů upravených o riziko, a to jak pro banky, tak pro jejich klienty (Kasula, 2024).

Tokenizace aktiv, umožněná blockchainovou technologií, představuje další příležitost pro tradiční banky. Digitalizace aktiv, jako jsou nemovitosti, komodity či cenné papíry, může vést ke vzniku nových investičních příležitostí a zvýšení likvidity na finančních trzích, včetně těch, které mohou být snadněji financovány prostřednictvím bank (Kasula, 2024).

Zásadní roli hraje rovněž zvýšení bezpečnosti a zlepšení transparentnosti. Blockchainová technologie poskytuje vyšší úroveň zabezpečení a snižuje rizika spojená

s podvody, narušením dat a dalších bezpečnostních nedostatků oproti běžným finančním systémům. Decentralizovaná a neměnná povaha technologie může posílit důvěru ve finanční systém (Kasula, 2024).

5.2.3 Partnerství s fintech společnostmi

V neposlední řadě se nabízí prostor pro spolupráci a integraci. Bankovní instituce mohou navazovat partnerství s fintech společnostmi zaměřenými na kryptoměnové technologie, mohou taky zavádět vlastní blockchainové systémy či integrovat tyto technologie do stávající infrastruktury. Tato spolupráce jim umožní využít výhody těchto technologií ke zlepšení svých služeb a efektivity (Kasula, 2024).

5.2.4 Obchodní potenciál

Velikost českého trhu s kryptoaktivy lze odhadnout na desítky miliard korun, což představuje značný obchodní potenciál. Bankovní instituce vnímají tento sektor především jako novou příležitost pro generování nových příjmů. Možnosti, které jim v tomto ohledu nabízí regulační nařízení MiCA, určují rozsah a povahu konkrétních obchodních strategií, které mohou zavádět.

Prvním krokem, kterým banky do oblasti kryptoaktiv vstupují, je poskytování služeb CASP, mezi které typicky patří trading a jejich správa (custody). Tyto služby se v rámci evropského bankovního sektoru stávají stále rozšířenějšími.

Z pohledu regulace MiCA představují právě tyto počáteční služby základní pilíř vstupu bank na trh s kryptoaktivy. Naproti tomu využití stablecoinů a tokenů vázaných na aktiva zůstává prozatím v pozadí. Přesto se již v některých strategických plánech bank začínají objevovat jako oblasti budoucího rozvoje.

Z uvedeného vyplývá, že kryptoaktiva přinášejí nejen výzvy, ale také široké spektrum příležitostí pro inovace, zlepšení efektivity a přizpůsobení se měnícímu se finančnímu prostředí. Banky by měly tyto příležitosti pečlivě zvážit a najít způsoby, jak je využít k posílení svých služeb a konkurenceschopnosti (Kasula, 2024).

6 PŘIPRAVENOST BANKOVNÍCH INSTITUCÍ NA PŘÍCHÁZEJÍCÍ LEGISLATIVU

Některé bankovní instituce již nabízejí služby spojené s kryptoaktivy, ale není to zdaleka většina. Tato kapitola je zaměřena právě na to, jak k tomuhle tématu banky přistupují a následně jsou zde i uvedeny příklady konkrétních bankovních institucí, které již kryptoaktiva nabízejí.

6.1 Nejčastější přístupy k připravenosti bank

Na základě dostupných informací lze konstatovat, že některé evropské bankovní instituce již aktivně reagují na regulaci v oblasti kryptoaktiv.

Banky přijímají různé strategie přizpůsobení se novým pravidlům. Následující kroky patří mezi nejčastěji sledované přístupy k tomu, aby byly banky připraveny (Kouba, 2025):

- 1) **Zajišťují si regulatorní schválení** – Například španělská banka BBVA obdržela povolení k poskytování služeb spojených s maloobchodními kryptoaktivy, tudíž už zprostředkovává obchod s Bitcoinem a Ethereum prostřednictvím mobilní aplikace a zajišťuje úschovu pomocí vlastní technologie. Všechny banky regulatorní schválení potřebují k tomu, aby kryptoaktiva mohly poskytovat, jako už to dělá BBVA.
- 2) **Navazují spolupráce s fintech společnostmi a burzami** – Banky jako Banque Delubac & Cie spolupracují s burzou Bitstamp a díky tomu mohou poskytovat služby kryptoaktiv jako jsou nákup, prodej a jejich držení.
- 3) **Spouštějí pilotní programy** – DZ Bank spustila pilotní fázi obchodování s kryptoaktivy ve spolupráci s Atruvia AG a Boerse Stuttgart Digital. Banka tímto může odhadnout, jak obchodování s kryptoaktivy v budoucnu bude vypadat.
- 4) **Rozšiřují stávající nabídky** – BBVA Switzerland byla mezi prvními bankami, které začaly nabízet krypto služby retailovým klientům, a nově teď zahrnuje i stablecoin USDC (USD Coin). Společnost Garanti BBVA Digital Assets, dceřiná společnost Garanti BBVA, poskytuje například i úschovu kryptoměn na mobilní platformě Garanti BBVA Crypto.

- 5) **Plánují zavedení služeb** – LBBW, největší spolková banka v Německu, avizovala záměr spustit v druhé polovině roku 2024 služby úschovy kryptoměn pro firemní klientelu.
- 6) **Poskytují nepřímý přístup ke kryptoaktivům** – Některé banky, jako například francouzská neo-banka BoursoBank umožňuje propojení kryptoměnových účtů z platformem Binance, Kraken a Coinbase do své vlastní aplikace. Nebo jiné banky, jako Monzo, pak zprostředkovávají převod prostředků na regulované burzy, aniž by samy umožňovaly přímý nákup kryptoaktiv.
- 7) **Specializují se na krypto služby** – Určité instituce, jako je například XAPO Bank v Gibraltar, švýcarské banky Sygnum a AMINA Bank, se zaměřují na komplexní portfolio krypto služeb včetně obchodování, úschovy a dalších bankovních produktů. Dukascopy Bank SA vydala vlastní kryptoměnu Dukacoin a dokonce poskytuje půjčky zajištěné kryptoaktivy.

Z uvedených příkladů, jaké kroky banky provádějí, vyplývá, že evropské banky vykazují různou úroveň připravenosti na implementaci regulace (především MiCA). Jejich připravenost se ale může do jisté míry lišit v závislosti na jurisdikci v daném státě. Vývoj situace však naznačuje, že většina z nich aktivně usiluje o naplnění legislativních požadavků s cílem získat konkurenční výhodu v oblasti služeb spojených s kryptoaktivy (Kouba, 2025).

6.2 Aktuální stav adopce kryptoaktiv napříč vybranými bankovními institucemi

V České republice zatím nabízí pouze jedna bankovní instituce služby, které s kryptoaktivy souvisí. Ostatní banky v ČR nad tím uvažují a vedou o tomto tématu diskuse. Níže jsou uvedeny bankovní instituce i mimo ČR, které kryptoaktiva implementovaly.

6.2.1 BBVA Spain

Bankovní instituce BBVA obdržela povolení od Španělské komise pro cenné papíry a burzu k poskytování služeb úschovy kryptoaktiv a realizace obchodních příkazů s těmito aktivy na území Španělska. Po dokončení tohoto procesu se instituce připravuje na spuštění nové nabídky, přičemž v počáteční fázi bude tato služba zaměřena na Bitcoin a Ethereum (BBVA, ©2025).

Plánovaná služba bude začleněna do stávající mobilní aplikace banky a klientům umožní bezpečné nakupování, prodej i správu bitcoinových a etherových transakcí, a to hned vedle běžných bankovních operací či investičních nástrojů. Na úvod bude nová služba zpřístupněna omezenému okruhu uživatelů, přičemž v následujících měsících se počítá s jejím rozšířením na celou retailovou klientelu v rámci Španělska (BBVA, ©2025).

Zásadní inovací této služby je využití vlastní úschovné platformy pro kryptografické klíče, která umožňuje bance zajistit plnou kontrolu nad spravovanými kryptoaktivy bez nutnosti spolupráce se třetími stranami. Důležité je rovněž zdůraznit, že BBVA nebude v rámci této nabídky poskytovat investiční poradenství a přístup ke službě bude možný výhradně na základě iniciativy samotného klienta (BBVA, ©2025).

6.2.2 BBVA Switzerland

V červnu 2021 společnost BBVA Švýcarsko zavedla službu správy a obchodování Bitcoinů pro všechny své klienty privátního bankovníctví. Následně došlo k rozšíření nabídky o další kryptoaktiva, včetně kryptoměny Ethereum a stablecoinu USDC, s cílem oslovit další institucionální investory (BBVA, ©2025).

Stablecoiny, jako je USDC, nacházejí časté využití u správců investičních fondů a velkých firem jako prostředek pro urychlené vypořádání transakcí. Současně slouží jako nástroj ke snížení rizik spojených s volatilitou kryptoaktiv převodem aktiv do stabilní formy a uchováním jejich hodnoty během tržních výkyvů (BBVA, ©2025).

BBVA tímto způsobem buduje inovativní produktovou nabídku, která se řadí mezi průkopnické iniciativy v rámci velkých evropských bank. Klientům tak umožňuje objevovat nové formy digitálního převodu hodnoty (BBVA, ©2025).

6.2.3 DekaBank

V únoru 2025 oznámila DekaBank, což je významná instituce německého bankovního sektoru, navázání strategické spolupráce se společností Börse Stuttgart Digital s cílem poskytovat služby v oblasti kryptoaktiv svým institucionálním klientům (Luther, 2025).

DekaBank, která spravuje cenné papíry a aktiva v celkové hodnotě přesahující 400 miliard eur, představuje centrální investiční platformu pro německé veřejné spořitelny, jež současně figurují jako její akcionáři. Vstup této instituce do oblasti kryptoaktiv signalizuje významnou změnu, neboť dochází k začlenění kryptoaktiv do investičních strategií veřejného bankovního sektoru v Německu (Luther, 2025).

Díky spolupráci s poskytovatelem regulovaného obchodování a úschovy digitálních aktiv, společností Börse Stuttgart Digital, může Dekabank nabídnout komplexní kryptoměnové služby bez nutnosti vlastního budování všeho od začátku. V návaznosti na dřívější získání licence k úschově kryptoměn, kterou banka obdržela již v předchozím roce, si zároveň zajišťuje vyšší míru nezávislosti (Luther, 2025).

6.2.4 Raiffeisenlandesbank NÖ – Wien

Od konce ledna roku 2024 mají klienti Raiffeisenlandesbank NÖ-Wien možnost investovat do kryptoaktiv pomocí platformy Bitpanda, prostřednictvím mobilní bankovní aplikace zvanou Mein ELBA. Tato služba je nyní dostupná rovněž zákazníkům Raiffeisenbank v Burgenlandu a Dolním Rakousku. Technologické řešení Bitpanda Technology Solutions umožňuje realizaci těchto investic přímo v rámci stávající mobilní aplikace, čímž výrazně usnadňuje přístup ke kryptoměnovým a dalším investičním produktům (Welbourn, 2024).

Služba je cílena na uživatele preferující digitální a nezávislý způsob investování do kryptoměn, nebo třeba i do drahých kovů a jiných tříd aktiv. Díky uživatelsky přívětivé integraci white-label řešení od Bitpanda Technology Solutions je zajištěna intuitivní obsluha a přehledné zobrazení portfolia přímo v aplikaci. Nabídka je přizpůsobena potřebám jak začínajících investorů, tak i zkušených obchodníků a poskytuje moderní nástroje přizpůsobené všem (Welbourn, 2024).

Rozšíření spolupráce představuje pro Bitpanda jeden z klíčových strategických kroků. Společnost si upevňuje svou pozici nejen díky široké nabídce digitálních aktiv dostupných v rámci evropského trhu, ale také díky důrazu na bezpečnost a dodržování přísných regulačních standardů, čímž si posiluje svou reputaci mezi nejdůvěryhodnějšími obchodními platformami v této oblasti (Welbourn, 2024).

6.2.5 Sygnum

Banka Sygnum představuje mezinárodní bankovní instituci specializující se na digitální aktiva, která čerpá ze silného zázemí ve Švýcarsku a Singapuru. Jejím hlavním cílem je zpřístupnit vlastnictví kryptoměn široké veřejnosti a posílit důvěru v jejich bezpečné držení a správu. Prostřednictvím své platformy umožňuje klientům bezpečně nakupovat, obchodovat a spravovat kryptoměnová aktiva i jako součást dlouhodobé investiční strategie (Sygnum, ©2025).

6.2.6 ČNB a ostatní české banky

Na konci ledna roku 2025 se debata o kryptoaktivech dostala do popředí v souvislosti s vyjádřením guvernéra České národní banky Aleše Michla. Ten reagoval na probíhající diskuse ve Spojených státech a uvedl, že ČNB zvažuje možnost zařazení Bitcoinu do svých devizových rezerv. Tato informace vzbudila pozornost a vyvolala dokonce i reakci prezidentky Evropské centrální banky Christine Lagardeové, která konstatovala, že ECB žádné podobné kroky jako ČR neplánuje (Kalousek, 2025).

Guvernér Michl konkrétně uvedl, že navrhl bankovní radě vypracování analýzy zaměřené na vytvoření testovacího portfolia s Bitcoinem. Cílem tohoto návrhu je ověřit, zda by Bitcoin mohl plnit funkci alternativní devizové rezervy, a reagovat tak na proměnlivou povahu finančních trhů. Záměr se však netýká okamžitého nákupu kryptoaktiv ze strany ČNB, ale spíše otevření diskuse o vhodnosti tohoto nástroje v rámci devizových rezerv (Kalousek, 2025).

Navzdory potenciálně atraktivnímu charakteru této alternativy je nutné upozornit na významná rizika, která s sebou nese. Zpracování důkladné analýzy představuje nezbytný krok před jakýmkoliv rozhodnutím o budoucím využití bitcoinu. Ani v případě pozitivního výsledku analýzy nelze automaticky předpokládat, že by ČNB skutečně k jeho zařazení do rezerv přistoupila. Mezi členy bankovní rady panuje v tomto směru názorová nejednotnost (Kalousek, 2025).

Například Jan Kubíček, člen bankovní rady ČNB, se vyjádřil vůči této možnosti skepticky. V rozhovoru pro agenturu Reuters upozornil především na právní nejasnosti a extrémní cenovou volatilitu, které jsou pro kryptoaktiva typické. Dále poukázal na to, že by zařazení Bitcoinu do devizových rezerv vyžadovalo nové legislativní úpravy, zejména v oblasti účetnictví a auditu. Rovněž se domnívá, že rostoucí zapojení institucionálních investorů do držby Bitcoinu jako investičního nástroje může narušit dřívější vývojové vzorce hodnoty tohoto kryptoaktiva (Kalousek, 2025).

Co se týče obchodních bank v ČR, tak ano, v současnosti existuje řada bank, které se problematice kryptoaktiv věnují velmi intenzivně. Je důležité zmínit, že zatím žádná banka v ČR kryptoaktiva samotné nenabízí.

Avšak Česká spořitelna nabízí alespoň ETF (burzovně obchodované fondy) s možností investice do kryptoaktiv jako je třeba Bitcoin nebo Ethereum. Pro příklad je zde uveden fond

jménem Valkyrie Bitcoin Fund – USD DIS, jehož výkonnost od začátku roku 2025 činí přes 11 %. Struktura jeho portfolia je složena ze 100 % Bitcoinu (Česká spořitelna, ©2025).

Obrázek 5 Graf vývoje fondu Valkyrie Bitcoin Fund – USD DIS od založení

(zdroj: Česká spořitelna, ©2025)

Ostatní banky v ČR o tématu nabízení služeb kryptoaktiv pouze diskutují. A počet těchto bank, které se tím zabývají není zanedbatelný. Mezi deseti největšími bankovními institucemi v České republice, které společně ovládají odhadem 90 % trhu, je třeba analyzovat každou z nich individuálně. Pokud se vychází z jejich obchodního modelu, míry rizikového apetitu a celkového profilu, je nutné posoudit, zda je pro danou instituci diskuse o kryptoaktivech relevantní a smysluplná. Tento přístup umožňuje předem vyřadit část bank, pro které tato oblast vzhledem k jejich strategii postrádá opodstatnění.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo posoudit vliv zavedených regulací na implementaci kryptoaktiv v bankovních institucích, zejména v Evropské unii a České republice. Na základě provedené analýzy lze dospět k závěru, že tento cíl byl naplněn.

V teoretické části byla nejprve objasněna samotná podstata kryptoaktiv, jejich typologie, vlastnosti i možnosti využití. Dále byla popsána finanční regulace v EU a ČR, včetně role ECB a ČNB. Následně byla věnována pozornost aktuálním legislativním nařízením týkajících se kryptoaktiv, konkrétně nařízení MiCA a směrnici AMLD.

V praktické části byly zjištěny klíčové dopady regulace na fungování bankovních institucí. Bylo potvrzeno, že banky čelí řadě regulatorních požadavků, například v oblastech spolupráce s poskytovateli služeb souvisejících s kryptoaktivy (CASP), interních procesů monitoringu či bezpečnosti. Zavádění služeb spojených s kryptoaktivy je komplexní a zdoluhavý proces, který vyžaduje zapojení všech oddělení a strategické přístupy.

Z kapitoly týkajících se rizik a příležitostí vyplynulo, že mezi hlavní hrozby patří volatilita trhů, bezpečnostní hrozby či reputační rizika. Na druhou stranu však kryptoinvestice přináší řadu příležitostí, jako je modernizace platebních systémů, rozšíření portfolia služeb a oslovení nových segmentů klientů, které tyto služby zajímají. Zároveň bylo zjištěno, že mnoho zahraničních bank již tyto služby aktivně nabízí, což může být do budoucna konkurenční výhodou.

Na základě provedené analýzy lze konstatovat, že pokud banky nevyužijí toho, že už je zde jasný právní rámec a nezačnou aktivně implementovat služby spojené s kryptoaktivy, hrozí jim ztráta konkurenceschopnosti a klientely. Regulace, jako je MiCA, nepředstavuje pouze omezení, ale také stabilní rámec, který může bankám umožnit bezpečně a efektivně vstoupit do tohoto dynamicky se rozvíjejícího prostředí.

V České republice sice zatím žádná banka přímo kryptoinvestiční služby nenabízí, nicméně Česká spořitelna nabízí alespoň ETF, jejichž struktura portfolia je buď ze 100 % nebo z určité části kryptoinvestiční. Z dostupných informací dále vyplývá, že zbylé české banky o těchto možnostech diskutují a je pravděpodobné, že v budoucnu dojde ke změně.

Použité metody, zejména analýza, porovnání a následná možnost osobního rozhovoru s lidmi z bankovního prostředí poskytly relevantní a aktuální informace, které přispěly k naplnění stanoveného cíle práce.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

AMMOUS, Saifedean, 2018. *The bitcoin standart: the decentralized alternative to central banking*. Hoboken, New Jersey: Wiley. ISBN 978-1119473862.

ARSLANIAN, Henri a FISCHER, Fabrice, 2019. *The Future of Finance: The Impact of FinTech, AI, and Crypto on Financial Services*. Cham, Switzerland: Palgrave Macmillan. ISBN 9783030145330.

ČERNOHORSKÝ, Jan, 2020. *Finance: od teorie k realitě*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-2215-8.

KALISKÝ, Boris, 2018. *Bitcoin a ti druzí: nepostradatelný průvodce světem kryptoměn*. Praha: IFP Publishing. ISBN 9788087383711.

REJNUŠ, Oldřich, 2024. *Finanční trhy*. 5., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-5012-0.

STROUKAL, Dominik a SKALICKÝ, Jan, 2021. *Bitcoin a jiné kryptopeníze budoucnosti: historie, ekonomie a technologie kryptoměn, stručná příručka pro úplné začátečníky*. Třetí rozšířené vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-1043-8.

SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

BBVA, ©2025. *BBVA: The digital bank of the 21st century*. Online. Dostupné z: <https://www.bbva.com>. [cit. 2025-04-25].

BRUZGĚ, Rasa; ČERNEVIČIENĚ, Jurgita; ŠAPKAUSKIENĚ, Alfreda; MAČERINSKIENĚ, Aida; MASTEIKA, Saulius et al., 2023. Stylized facts, volatility dynamics and risk measures of cryptocurrencies. Online. *Journal of Business Economics and Management*. Vol. 24, no. 3. ISSN 2029-4433. Dostupné z: <https://doi.org/10.3846/jbem.2023.19118>. [cit. 2025-05-16].

COINMARKETCAP, ©2025. *Ethereum*. Online. In: COINMARKETCAP. Cryptocurrency Prices, Charts And Market Capitalizations. Dostupné z: <https://coinmarketcap.com/currencies/ethereum/>. [cit. 2025-04-20].

ČESKÁ SPOŘITELNA, ©2025. *Investiční centrum*. Online. Dostupné z: <https://www.investicnicentrum.cz/cs/home-page>. [cit. 2025-05-17].

ČESKO, 2025. *Zákon č. 31/2025 Sb.: Zákon o implementaci předpisů Evropské unie v oblasti digitalizace finančního trhu (zákon o digitalizaci finančního trhu)*. Online. In: *Zákony pro lidi*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2025-31>. [cit. 2025-03-17].

ČNB, ©2025. *Česká národní banka*. Online. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/>. [cit. 2025-03-13].

EUROPEAN CENTRAL BANK, ©2025. *All about us*. Online. European Central Bank. Dostupné z: <https://www.ecb.europa.eu/ecb/all-about-us/html/index.en.html>. [cit. 2025-03-13].

EVROPSKÁ RADA RADA EVROPSKÉ UNIE, ©2025. *Trhy kryptoaktiv a jejich regulace v EU*. Online. Domovská stránka – Consilium. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/crypto-assets-how-the-eu-is-regulating-markets/>. [cit. 2025-03-13].

EVROPSKÁ UNIE, 2018. *SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2018/843 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu a směrnice 2009/138/ES a 2013/36/EU*. Online. In: EUR-Lex. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32018L0843>. [cit. 2025-03-31].

EVROPSKÁ UNIE, 2023a. *NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2023/1113 ze dne 31. května 2023 o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků a některých kryptoaktiv a o změně směrnice (EU) 2015/849*. Online. In: EUR-Lex. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32023R1113>. [cit. 2025-03-31].

EVROPSKÁ UNIE, 2023b. *NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2023/1114 ze dne 31. května 2023 o trzích kryptoaktiv a o změně nařízení (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 1095/2010 a směrnic 2013/36/EU a (EU) 2019/1937*. Online. In: EUR-Lex. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32023R1114>. [cit. 2025-03-31].

FORBES, 2025. *Český trh s kryptoaktivy se dočká regulace. Prezident Pavel podepsal kryptoměnový balíček*. Online. Život je bohatý: Forbes – Magazín nabitý informacemi. 6. února 2025. Dostupné z: <https://forbes.cz/cesky-trh-s-kryptoaktivy-se-docka-regulace-prezident-pavel-podepsal-kryptomenovy-balicek/>. [cit. 2025-03-12].

GOLDEN GATE, ©2011-2024. *Decentralizace*. Online. Golden Gate: Investujte s klidem. Chráníme vaše úspory v jakékoliv době. Dostupné z: <https://www.goldengate.cz/slovník-pojmu/decentralizace>. [cit. 2025-03-01].

KALOUSEK, Ing. Zbyněk, 2025. *Členové bankovní rady ČNB jsou skeptičtí ke tvorbě devizových rezerv v Bitcoinech*. Online. Kurzy měn, akcie, komodity, online zprávy - Kurzy.cz. 24. března 2025. Dostupné z: <https://zpravy.kurzy.cz/805596-clenove-bankovni-rady-cnb-jsou-skepticti-ke-tvorbe-devizovych-rezerv-v-bitcoinech/>. [cit. 2025-04-25].

KASULA, Vinay Kumar, 2024. *Cryptocurrency: An Opportunity for Traditional Banking?* Online. *International Journal of Advanced Research in Science, Communication and Technology*. Vol. 4, no. 1. ISSN 2581-9429. Dostupné z: <https://doi.org/10.48175/IJARSCT-19599>. [cit. 2025-04-18].

KOUBA, Štěpán, 2025. *European Crypto-friendly Banks*. Online. Dostupné z: LinkedIn, https://www.linkedin.com/posts/stepan-kouba_european-crypto-friendly-banks-032025-activity-7309831409236389888-K3YY?utm_source=share&utm_medium=member_desktop&rcm=ACoAADAw4IkBaixXlSiFSzxYBGQYUfy3efPEnBc. [cit. 2025-04-18].

LUTHER, Martin, 2025. *DekaBank vstupuje do světa kryptoměn: Ve spolupráci s Börse Stuttgart nabídne obchodování institucionálním klientům*. Online. Tokenizace.

23. dubna 2025. Dostupné z: <https://www.tokenizace.cz/dekabank-vstupuje-do-sveta-kryptomen-ve-spolupraci-s-borse-stuttgart-nabidne-obchodovani-institucionalnim-klientum/>. [cit. 2025-04-25].

OJIH, Joseph Ejike; JOSHI, Parikshit; MOHTURE, Mohture a GUPTA, Sushil Kumar, 2023. Crypto-hesitancy: is regulation the answer? Online. *Journal of Indian Business Research*. Vol. 15, no. 1. ISSN 1755-4195. Dostupné z: <https://doi.org/10.1108/jibr-05-2022-0126>. [cit. 2025-04-15].

REVOLUT, 2023. *2023 ANNUAL REPORT: And Consolidated Financial Statements for the year ended 31 December 2023*. Online. Dostupné z: https://assets.revolut.com/pdf/annualreport2023.pdf?_gl=1*_gcl_z2p*_gcl_au*MTM2MDM5NzIyMi4xNzQ0NDg0MzQ1*FPAU*MTM2MDM5NzIyMi4xNzQ0NDg0MzQ1*_ga*MTg0MzAxNjkzNS4xNzQ0NDg0MzQz*_ga_3Q2GNB8G11*MTc0NTA2MDM3OS4yLjEuMTc0NTA2MTc2MS4wLjAuMTM0MTU1NjY1Mw... [cit. 2025-04-19].

SYGNUM, ©2025. *Home – Sygnum bank*. Online. Dostupné z: <https://www.sygnum.com/>. [cit. 2025-04-25].

VAN DER LINDEN, Tina a SHIRAZI, Tina, 2023. Markets in crypto-assets regulation: Does it provide legal certainty and increase adoption of crypto-assets? Online. *Financial Innovation*. Vol. 9, no. 22. Dostupné z: <https://doi.org/10.1186/s40854-022-00432-8>. [cit. 2025-04-15].

WELBOURN, Robert, 2024. *Bitpanda expands partnership with Raiffeisen to 55 more banks*. Online. Home – Fintech Intel is where you'll find the latest fintech news. 10. května 2024. Dostupné z: <https://fintech-intel.com/crypto/bitpanda-expands-partnership-with-raiffeisen-to-55-more-banks/>. [cit. 2025-04-25].

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Decentralizovaná síť.....	16
Obrázek 2 Vývoj kryptoaktiva Ethereum za posledních 5 let	36
Obrázek 3 Měsíční transakce Revolutu (k prosinci).....	46
Obrázek 4 Celkový počet retailových zákazníků.....	46
Obrázek 5 Graf vývoje fondu Valkyrie Bitcoin Fund – USD DIS od založení.....	54

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AML/CFT	Anti-Money Laundering and Counter-Terrorism Financing (Boj proti praní špinavých peněz a financování terorismu)
AMLD	Anti-Money Laundering Directives (Směrnice proti praní špinavých peněz)
apod.	a podobně
ARTs	Asset-Referenced Tokens (Tokeny vázané na aktiva)
BBVA	Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (Banka Bilbao Vizcaya Argentaria)
CASP	Crypto-Asset Service Providers (Poskytovatelé služeb kryptoaktiv)
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
DeFi	decentralizované finance
DORA	Digital Operational Resilience Act (Zákon o digitální provozní odolnosti)
EBA	European Banking Authority (Evropský orgán pro bankovníctví)
ECB	European central bank (Evropská centrální banka)
EMTs	E-Money Tokens (Elektronické peněžní tokeny)
ESMA	European Securities and Market Authority (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy)
ETF	exchange-traded funds (burzovně obchodované fondy)
ETH	ether
EU	Evropská unie
EUR	euro
ICO	Initial Coin Offering (Počáteční nabídka mincí)
IT	informační technologie
JPY	japonský jen
LBBW	Landesbank Baden-Württemberg
MiCA	Markets in Crypto-Assets (Trhy s kryptoaktivy)

MIFID	The Markets in Financial Instruments Directive (Směrnice o trzích finančních nástrojů)
tzn.	to znamená
tzv.	takzvaně
USA	Spojené státy americké
USD	americký dolar
USDC	USD Coin

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Přepis osobního rozhovoru se Štěpánem Koubou

PŘÍLOHA P I: PŘEPIS OSOBNÍHO ROZHOVORU SE ŠTĚPÁNEM KOUBOU

Přepis osobního rozhovoru vznikl pomocí umělé inteligence ČeskýAI a následně byl upraven do čitelné podoby.

4. dubna 2025, 16:00

Kateřina Vejmelková:

Jaké jsou ty klíčové regulatorní, dá se říct, výzvy, kterým banky musí čelit v souvislosti s kryptoaktivy. A jak se případně změnily v průběhu posledních let.

Štěpán Kouba:

Já myslím, že když vezmete MiCU a zkopírujete celou MiCU, tak máte přesný popis toho, co je ta regulace a jak se změnila.

Protože když nebylo nic, tak teď je MiCA.

Takže přechod z nuly na něco.

Takže nevím, jestli máte, jestli jste viděla českou verzi MiCY a procházela jste si jí.

Kateřina Vejmelková:

Ano.

Štěpán Kouba:

Tak tam jsou ty jednotlivé oblasti.

Za mě je to relativně čitelný text.

Musím říct, ta MiCA, že to jako není plný buzzwordů nepochopitelného.

Takže to je to, co banky samozřejmě ovlivňuje.

Dobré je poznamenat, že pro banky to není úplně rozdílné nebo nové oproti MIFIDu.

MIFID regulace investičních nástrojů ve finančním sektoru.

A MiCA vlastně kopíruje MIFID.

Takže se za a) na MIFID MiCA v mnoha oborech odvolává, že to je taky jako tady, nebo vyloženě říká více viz MIFID.

Druhá ty principy v té MiCE, tak jako takové jsou totožné regulací MIFIDu.

Kateřina Vejmelková:

A existují nějaké konkrétní příklady, kdy banky změnilly svůj přístup k přijímání nebo implementaci kryptoaktiv?

Štěpán Kouba:

Když se podíváte na to, tak žádná standardní banka to ještě nedělá.

To je potřeba říct.

Takže s dotazem na to, jak se změnili, oni se teď ty banky mění.

Takže nevím, jak máte časově naplánováno dokončení té bakalářské práce, ale máte tu nevýhodu, že jste teď v průběhu té změny jako takové.

Já bych ty dopady rozdělil a asi budu přebíhat mezi kapitolami těch dopadů, to vy si pak nějak asi dořešíte.

Ale ty dopady se vlastně řeší v několika rovinách.

První rovina, pojďme začít například, spolupráce s CASPi.

Tahle rovina má několik podčástí.

První podčást je onboarding takové firmy.

Onboarding firmy znamená, že když vy jako firma chcete spolupracovat s bankou, tak musíte projít nějakou kontrolou.

A když jste firma regulovaná ve finančním odvětví a chcete spolupracovat s bankou, tak musíte projít ještě důkladnější kontrolou.

Takže předtím, než se zahájí spolupráce, tak probíhá nějaký onboarding.

Ten onboarding má mnoho částí.

Kontroluje se beneficial owner, znáte MiCU, ultimátní vlastník té firmy.

Procesy uvnitř firmy, AML.

Štěpán Kouba:

Když řeknu AML, rozumíme si? Anti-money laundering.

Kateřina Vejmelková:

Ano, to mám taky zpracované v té teoretické části.

Štěpán Kouba:

Super, super.

Štěpán Kouba:

Takže je tam nějaký proces prostě onboardingu té firmy, jako takové.

Business model, jak funguje a tak dále.

Tento proces musíte upravit pro nový typ regulovaných firem.

To je kryptofirma, CASP.

To ty banky teď absolvují.

Štěpán Kouba:

Má to několik ale.

Štěpán Kouba:

Když se podíváte na jedné straně, to ale je definováno aktuálním právním zákonem.

Asi vy se odkazujete ve své práci na aktuální právní úpravu, která implementuje MiCU do Českého právního řádu.

Ta, co byla schválená teď a platná od poloviny čeho?

Února nebo něco takového?

Štěpán Kouba:

Tak podle tohle to je na jedné straně, součástí té právní úpravy je povinnost vést účet kryptofirmám.

Ta povinnost je kladena na banky.

Na druhé straně zákonu o opatřeních proti praní špinavých peněz.

Tak je věta, která říká, přesně ten odstavec nevím, paragraf nevím, ale pokud jste skupina, skupina znamená holding, což rozumějte, jsou většina českých bank, jsou vlastně nějakou skupinou, zahraniční skupinou, tak banky musí dodržovat skupinová pravidla řízení rizik.

Proč je to důležité v dnešní době a v případě kryptofírem o to víc, je to důležité proto, protože skupiny mají ve svých pravidlech napsány nespolutracujeme s kryptofirmami.

Takže jeden z těch dopadů je, na skupinové úrovni musí dojít k změně interních předpisů týkajících se řízení rizik, aby ta česká banka mohla vstoupit do jednání a akceptovala nějakým způsobem rizikovou firmu, jako je právě CASP.

Prosím zastavujte mě, když nebudu pochopitelný, srozumitelný.

Kateřina Vejmelková:

Zatím v pohodě.

Štěpán Kouba:

Dobrý. Takže to je jedna část. Onboarding má několik pod velmi šťavnatých věcí a asi jdou nad rámec bakalářské práce.

Další část, která s tím souvisí, ale co se musí naučit banky, tak je průběžný monitoring takových firem.

Existují procesy a vy jako banka jste zodpovědní za to, že dohlédnete, že opravdu ta regulovaná firma, které vedete účty, neprovádí žádné neplechy.

Musíte ji monitorovat. Monitoring těchto firem CASPů konkrétně je náročný, je úplně novým tématem pro banky.

Takže pokud banky se rozhodnou vést kryptofirmě účty, tak musí mít na to připravený monitoring.

Co to znamená? To znamená nástroje a znamená to hlavně know-how.

Zaměstnanců oddělení řízení rizik.

Aby toho nebylo málo, tak samozřejmě musí obchodní oddělení banky, které má na starosti finanční instituce, vytvořit businessovou strategii pro nabídku firmám, které spadají do té kategorie CASPů, tedy kryptofirem, regulovaných kryptofirem.

Ta obchodní nabídka musí reflektovat náklady spojené s monitoringem a s onboardingem, které jsem tady zmínil.

A samozřejmě nějakou výnosnost pro tu banku jako takovou.

Typově v té obchodní propozici musí banky myslet na to, že té firmě jako takové CASPovi budou vést provozní účty, provozní financování, mimo jiné všechny druhy úvěrového financování, ale na druhé straně je tam tzv. jako žargonu nazvaný sběrný účet, jinak se tomu říká 41F, což je podle zákona myslím o bankách taky ten účet, typ účtu, který je účtem v tzv. zvláštním režimu.

Co to znamená účet ve zvláštním režimu?

Nevím, jestli jste na to narazila někdy.

Kateřina Vejmelková:

Přemýšlím, asi jsem na to nenarazila.

Štěpán Kouba:

Tak účet ve zvláštním režimu je to, že na tom účtu nejsou prostředky firmy, ale zákazníků té firmy.

To je strašně důležité při vypořádávání insolvencí, vypořádávání konkurzů, krachu té firmy, protože to jsou prostředky, na které ta firma nesmí šáhnout.

Protože jsou to prostředky těch zákazníků.

Takže tohle je strašně specifický účet.

Já to tady zmiňuji proto, protože právě 41F účty ve zvláštním režimu jsou právě ty nejproblematictější účty, kvůli kterým banky nechtějí vést kryptofirmám, bankovní služby.

A to je ten největší problém.

Posledním všezahrnujícím dopadem je samozřejmě aktualizace riskových předpisů, riskových bah, řízení rizik vůbec takových firem, teda řízení rizik banky, protože tam přicházejí nové subjekty, které podle vnímání bank jsou rizikovější než jiné finanční instituce.

Abych nebyl úplně optimistický, tak na závěr to nejhezčí, a to je vzdělávání.

Podle MiCY. musíte vzdělat celou organizační strukturu banky, ale se to nevztahuje jenom na vedení účtu, ale musíte samozřejmě, pokud banka půjde do té oblasti kryptoaktiv a bude nabízet služby v této části, tak od představenstva dolů, všichni, kdo jsou do toho namočení, tak musí být vzdělání, spíš slušně. Musí mít ponětí o tom, co to vlastně je.

Tady v té části onboarding a vedení účtu kryptofirmám, tak to znamená oddělení finančních institucí a řízení rizik, tak musíte vzdělat nějakým způsobem.

A abych se k tomu nevracel, tak obecně je to vzdělávání obrovský problém, protože v bankách tomu skoro nikdo nerozumí.

Kateřina Vejmělková:

Já se tedy jenom doptám na ty jednotlivé oddělení, které jste vlastně zmiňoval.

Zmiňoval jste vlastně nějaké rizikové, nějaký asi risk management, řízení rizik.

Zmiňoval jste obchodní, že vlastně musí mít ten business model.

Tak si chci zeptat, jestli je nějaký dopad na právní oddělení, jestli je tam nějaký problém, nebo IT.

Štěpán Kouba:

Strašně záleží na tom, jak ta banka k tomu přistoupí.

Pokud to například řekne, já tady chci nový nástroj na monitoring kryptofirem, protože takové jsou a můžou být potřeba, tak jejich případná integrace dovnitř banky samozřejmě vyžaduje implementační projekt.

Tu složitější, tu jednodušší.

Právní oddělení samozřejmě je to další tým, který je součástí například přípravy šablony smluv, smluvní dokumentace jako takové, compliance oddělení, které zajišťuje soulad s regulací předpisy.

Do toho jsou stoprocentně zahrnuty.

A těch rizikových oddělení je velké množství.

Jsou to nefinanční rizika, finanční rizika, kdybych to měl jako oddělit úplně jako z základu.

Nefinanční rizika se přesně, tam patří například AML.

Finanční rizika, to jsou rizika expozice vůči finančním rizikům, ať už řekneme tržním rizikům, ale nebo i těm klientským.

To znamená, tam zase musí být stanoveno, jaké riziko si chce banka připustit, jak velké riziko si chce připustit tady v té oblasti kryptoaktiv, respektive firem, které se mění kryptoaktivům, jak si to nedefinuje, jaký maximální rámec toho rizika je pro ní akceptovatelný.

Což je strašně klíčový prvek potom, protože ty banky se rozhodují, jestli povedou účet například jedné kryptofirmě a řeknou, tímto my naplňujeme náš riskový apetit, to, co chceme, další kryptofirmy už u nás nemají místo, nebo jestli řeknou, my budeme vést účty 20 firmám které se zabývají kryptem.

To strašně záleží na riskovém apetitu, riskovém profilu banky.

Tady v té části onboardingu spolupráce s kryptofirmami si myslím, že ten dopad není významně jiný než to, co jsem zmiňoval.

Pak si budeme povídat o dopadech na další oddělení, a to už souvisí s dalšími službami.

Kateřina Vejmělková:

A mají nějakou strategii, jak s tím naložit?

Kateřina Vejmělková:

Já vím, že je to v průběhu teprve, ale jestli se nějaká strategie chystá, jestli je zvlášť třeba na ČNB, zvlášť na obchodní, jestli mají každý svoji?

Štěpán Kouba:

Banky teď v současné době diskutují strategie v této oblasti a dělí se to na řekněme velmi, jak bych to popsal...

Štěpán Kouba:

A to ještě možná se vrátím v odpovědi na vaši otázku na začátek a řeknu. Časování.

Kryptofirmy, existující kryptofirmy, mají do 31.7. v České republice podat žádost o licenci dle MiCA.

Aby mohli pokračovat dál ve fungování, ve kterém fungovali před účastí MiCA, to znamená před 30.12.2024.

Takže v současné době kryptofirmy obcházejí banky a říkají banko, my chceme vést účet, protože vedení, respektive příslib vedení účtu 41F ve zvláštním režimu je nedílnou součástí žádostí o licenci.

Štěpán Kouba:

Není, není to KO kritérium, pokud to nebudou mít, ale musí to ty firmy absolvovat. Říkám to proto, protože banky mají teď dvě možnosti.

Bud' řeknou, my tedy měníme své interní předpisy v kontextu toho, co jsem říkal předtím, v kontextu AML zákona a tak dále, a nových přijatých zákonů.

Takže banky teď řeší, akceptujeme kryptofirmy v našich interních procesech, tím pádem probíhá diskuse obchodního charakteru o udělení vlastně příslibu, nebo potvrzení příslibu k vedení toho účtu 41F.

Štěpán Kouba:

Pokud to banky neudělají teď a řeknou ne, my takový účet nevedeme, protože naše interní politiky nám to zakazují, tak z praxe CASPové vezmou toto ne, toto zamítnutí a přiloží ho k žádosti o účet, tedy o licenci.

Podle tohoto zamítnutí se dostane na stůl ČNB a ČNB předpokládáme, a shodli jsme se na tom s několika právníky, předpokládáme, že ke konci druhé poloviny roku bude obcházet banky s tím, proč nechtějí vést účet v dané kryptofirmě.

A tam a tam bude muset banka vysvětlovat.

Kateřina Vejmelková:

Přemýšlím, jestli ještě bych se chtěla na něco doptat k té části o dopadech.

Štěpán Kouba:

Zatím jsme probrali jenom jednu část.

To je ta část o onboardingu a spolupráci s KASPI.

Takže můžeme pokračovat do další části.

A to je samotné nabízení služeb krypta.

A tam je to ještě robustnější dopad než té předchozí.

Protože tady se bavíme už o dopadech na celou banku jako takovou.

To znamená, že musí jít o strategické rozhodnutí vyjednané na úrovni vedení a firem na úrovni vedení skupin, to znamená holdingů.

A samozřejmě na úrovni dozorčích rad a akcionářů.

Toto je extrémně náročná a pomalá debata.

Myslím si, že by stálo i za to si říct proč.

Kromě toho, že tam je spousta elementů, úrovní, které je potřeba prodiskutovat, tak na konci toho řetězce vždycky najdete akcionáře.

A je dobrý se podívat, ty banky to zveřejňují, kdo jsou největší akcionáři, těch bank.

Vždycky část akcií je volně distribuována na burze.

Ale velkou část akcií mají institucionální investoři.

Fondy, penzijní fondy, velmi často.

A tyto fondy investují do bank z nějakého důvodu.

Tím důvodem je řekněme nějaký vztah k hospodářskému cyklu, ale i stabilita dividendové politiky.

A akcionáři mimo jiné chtějí investovat do firem, které jsou důvěryhodné do bank, které jsou důvěryhodné a nepodstupují příliš velká rizika.

Protože taková investice je spíše v úrovni bezpečného přístavu.

A je dobré toto mít na paměti, když se díváme na banku a její přístup ke kryptu, protože ve výsledku akcionáři jsou ti, kteří musí odsouhlasit formou dozorčí rady, že do toho strategicky do této oblasti krypta banky chtějí nebo můžou vstupovat.

Protože to přináší nějakou úroveň rizik.

A ostatně tady ta úroveň rizik, na kterou určitě najdete spoustu materiálů, která rizika souvisí s kryptem.

Mohli bychom tady sáhodlouze mluvit o riziku volatility a jak se volatilita vyvíjí v čase, jaká kryptoaktiva vůbec fungují, rizik AML praní špinavých peněz obecně, která jsou s kryptem velmi často spojována. Z pohledu bank, je to velmi důležitý atribut.

Štěpán Kouba:

Takže tahle strategická debata, která znamená vytvořit strategie a prodej, diskutovat ji na všech úrovních banky, až s těmi nejvyššími akcionáři, to je jeden samostatný stream, na který se velmi často zapomíná.

Pak samozřejmě je to o tom, že pokud chce banka jít do oblasti služeb v rámci krypta, tak musí následovat nějaké požadavky, které definuje MiCA. Toto jste asi procházela.

Je to nějaká notifikace o tom, to znamená, není to už licenční řízení, tak jako postupují CASPové, kteří nejsou bankou, ale banka může pouze notifikovat.

Nicméně součástí té notifikace je business plán, nabídka služeb, zajištění compliance v této oblasti.

A když se budeme bavit o těch businessových modelech, tak je tam velká škála businessových modelů, které v oblasti kryptoaktiv lze vytvořit, a tím pádem velká šíře dopadu na tu instituci jako takovou.

Jenom vezmu příklad jeden, a to je Custody, správa kryptoaktiv.

Štěpán Kouba:

Kdo dělá správu kryptoaktiv?

Štěpán Kouba:

Pokud ji dělá banka, jak se o tom účtuje?

Už jenom tato věc, účetnictví, účetní pokrytí, tak to by určitě Martin mohl popsat líp než já, jak funguje ve správě kryptoaktiv jejich účtování.

Zejména, když máte volatilitu a musíte mít nějakou účetní metodu, kterou to podchytíte, protože ač krypto je vnímáno jako finanční nástroj, tak ve výsledku, jsou to aktiva, jsou to zásoby.

Je to, jako kdybyste si vyrobila něco.

Takže to sebou nese účetní aspekty, daňové aspekty samozřejmě.

Musíte ale mít i nástroje pro interní audity, které kontrolují to, jak se s tím kryptem zachází.

A vůbec interní audity na všechny procesy, které tam s tím souvisí.

Takže ono to rozhodnutí jít do služeb v oblasti krypta přináší opravdu, když si vezmete banku a jejich strukturu, tak vlastně všechny oddělení na jednou se na to musí připravit.

Vemte si to, že i call centrum musí být vyškoleny.

Musí být vyškoleny nějaká, ta distribuční síť musí vědět, co nabízí. Že opravdu každé jednotlivé oddělení je ovlivněno tímto rozhodnutím.

Musí mít jasný zodpovědný product management.

Zodpovědnost v produktové struktuře.

IT, zodpovědnosti IT rizika, která s tím souvisí.

Souvisí s tím rizika spolupráce s třetími stranami, protože je to většinou specifické know-how, které banky nemají a musí ho nakupovat.

Štěpán Kouba:

Takže je tam výběrová řízení, probíhají a nakupování služeb od třetích stran.

Takže tam opravdu už ten moment, na rozdíl od předchozího, tak tam se dochází k tomu, že celá banka je tím ovlivněna.

A celá banka musí nějakým způsobem se na to krypto adaptovat.

A to je proces extrémně náročný.

Kateřina Vejmelková:

Vy jste začal ty rizika, které vlastně jsou s tím spojené, jako je právě ta volatilita a AML.

Tak jestli se můžu doptat, jestli jsou teda nějaké bezpečnostní hrozby pro tu banku, pokud by přijala kryptoaktiva, a jaké hrozí reputační riziko?

Štěpán Kouba:

Bezpečnostní hrozby vyplývají ze způsobu zajištění, technologického zajištění nabídky těchto služeb a mohou opravdu jít pod celou škálou od frontendu, to znamená, jakým způsobem to nabízím těm koncovým uživatelům a dá se to nějakým způsobem zneužít, jak je zajištěna bezpečnost, ale i po tu backendovou část, to znamená, když jsem tady mluvil o custody, kdo dělá custody, dělá to třetí strana, jak je zabezpečena, musí splňovat v DORA,

jako regulaci kybertechnologických rizik, takže opravdu záleží, jak si to ty banky pojmu, typicky většina bank se na to dívá jako na oblast, které nerozumí, tudíž hledají třetí strany, se kterými budou spolupracovat.

Co se týče reputačního rizika, tak je dobré se zamyslet nad tím, čím to reputační riziko může být ovlivněno, ale tam už nám zase jako vyskakují třetí strany, s jakou třetí stranou budou spolupracovat, je důvěryhodná, volatilita samozřejmě a na rozdíl od jiných finančních institucí banky jsou stavěny do role u nás, těm prostředkům je dobře u nás, o ně nepřijdete, díky volatilitě kryptoaktiv o ně můžete přijít velmi rychle, nebo minimálně o nějakou část z nich.

Takže riziko důvěry vlastně, bych řekl, shrnuje všechna rizika, která v tom managementu rizik v bance máte, protože když špatně budete řídit tržní rizika a budete špatně řídit riziko, například výběru, vyberete špatné kryptoaktivum, které může být třeba nějakým způsobem podvodné.

I tohle je velmi důležitý prvek, jaká kryptoaktiva vůbec banky budou nabízet svým klientům. Omezí se jenom na Bitcoin, jako řekneme nejstabilnější část z nich, nebo přijmou i altcoiny, a do jaké míry.

Takže riziko ztráty důvěry je to nejdůležitější, o co bankám jde v té oblasti, takže zahrnuje úplně všechno.

Kateřina Vejmelková:

A dá se na to nějak připravit nebo případně zmírnit to riziko?

Štěpán Kouba:

Samozřejmě.

Kateřina Vejmelková:

A jakým způsobem?

Štěpán Kouba:

Museli bychom jít jednu část po druhé a říkat si, jak můžete mitigovat riziko toto, jak můžete mitigovat riziko tohle to.

A je to extrémně komplexní debata o tom, v jakém setupu chci služby pro kryptoaktiva nabízet a co, když zvolím variantu a), jaká to nese rizika, co musím dělat vůči regulátorovi, jak to vykazovat, jak to dopadne do řízení rizik, jako takové do interního auditu a tak dále.

To opravdu přesahuje rámec této práce.

Štěpán Kouba:

Takže ano, se všemi riziky se dá pracovat.

Štěpán Kouba:

Nejjednodušší práce s rizikem je ho akceptovat, mimochodem.

Tak i tohle je možné, ale vždycky je nutné brát v kontextu rizikového apetitu dané banky, businessové strategie dané banky, zákazníků, která ta banka má, portfolio zákazníků, jak vypadá, na koho cílí.

A to řízení rizik bude probíhat u každé banky jinak, specificky.

Takže i jednotlivé banky, tak jak se na ně podíváte na český, slovenský, na ten celý trh, tak přistupují k řízení jinak.

Takže když bych vzal příklad J&T banka, bude přistupovat k řízení rizik úplně jinak než Česká spořitelna.

Neptejte se mě, jak to je, bez komentáře.

Kateřina Vejmělková:

Chci se zeptat na příležitosti, protože vlastně doteď jsme se bavili o tom, co musí dodržovat a vlastně nějaké podmínky, jaká jsou rizika, tak jestli vlastně ty banky v tom mohou najít nějakou příležitost.

Štěpán Kouba:

Samozřejmě.

Štěpán Kouba:

My tušíme, jaký je velký český trh kryptoaktiv.

Štěpán Kouba:

Bavíme se o desítkách miliard.

Štěpán Kouba:

A ta příležitost je samozřejmě obchodního a businessového rázu.

Nový revenue stream.

I konkrétní obchodní příležitosti jsou pro banky definovány tím, co jim MiCA umožňuje, co jim regulace umožňuje.

Štěpán Kouba:

To je základ.

Štěpán Kouba:

Primární pohled banky je, můžu dělat jenom to, co je regulací dovoleno.

Samozřejmě je to ten přesný výklad, protože co mi regulace nezakazuje, co mi regulace neomezuje, tak teoreticky bych mohla dělat.

Takže já si vezmu příklad.

Příklad je třeba... A teď mi to vypadlo.

Štěpán Kouba:

Co není regulováno.

Štěpán Kouba:

A spadlo by tam pro kryptoaktiva.

Pro banky. Počkat ten příklad jsem měl.

Akorát si nevzpomenu teď.

MiCA, já jenom řeknu, co MiCA definuje.

MiCA definuje vlastně podmínky pro stablecoiny, pro aktiva

Nevím, jak to tam přesně je v tom textu napsáno.

Stablecoiny jsou jedna věc.

A druhá věc, kterou definuje MiCA, jsou...

...tokeny, navázané na reálná aktiva. Pokud se nepletu

A poslední věc jsou služby.

Poskytování služeb kryptoaktiv.

Štěpán Kouba:

Jo, už vím, už vím.

Štěpán Kouba:

Tím příkladem, co může banka dělat, je součástí dědického řízení, může banka vést informace o tom, kde člověk má uložená kryptoaktiva.

Tahle ta služba není omezená MiCOu.

A je to něco, co banky dělat můžou, protože jsou součástí klasického dědického řízení.

Je to v zákoně o bankách, že tohle nemají zakázáno.

Takže kdybyste si poznamenali někde do nějakého digitálního trezoru v bance, že máte kryptoaktiva na Coinbase, na Coinmate a Anycoin, tak je to vlastně něco, co může banka uchovávat.

Problém třeba, pokud byste ale chtěli uchovávat už privátní klíče ke kryptoaktivům, tak je to regulovaná oblast.

A tady právě z těch kryptoslužeb je strašně nutné přesně definovat, čemu se budeme věnovat, protože uchovávání privátních klíčů kryptoaktivům je typově úplně jiné riziko, úplně jiné nebezpečí a úplně jiná služba než nabízení tradingu nákupu-prodeje. Prostřednictvím myslím třetí straně.

Štěpán Kouba:

Takže když se vrátím k vaší otázce, CASPové služby je vlastně to, kde ty banky začínají.

Typicky trading, custody.

Když se podíváte na Evropský bankovní, na přehled Evropských banků, když se podívejte ke mně na LinkedIn, já to tam publikuju jednou měsíčně, přehled Evropských bank, které nabízejí služby, tak custody tam začíná být hodně zřejmé, hodně patrné.

Takže...

A kdybych vzal teda MiCU, tak tohle je první sada služeb a obchodních příležitostí, které ty banky sledují.

Stablecoiny a ty aktiva asset-based tokeny, tak jsou v tuto chvíli druhotné, ale už v některých strategiích bankovních domů se objevují.

Kateřina Vejmelková:

Existují už nějaké konkrétní produkty nebo služby, které banky nabízejí v souvislosti s kryptoaktivy?

Nemusí to být třeba jenom v České republice.

Štěpán Kouba:

Doporučuji, já mám tady možná, tady mám někde aktuální verzi. Vydržte.

Já vám pošlu do mailu takový souhrn. Co jsem naposledy publikoval.

A tam uvidíte konkrétní příklady.

Kateřina Vejmelková:

Děkuji. Už to tu mám.

Štěpán Kouba:

Takže najdete tam jak ty neobanky, tak řekněme i klasičtější banky.

Kateřina Vejmelková:

Když už se bavíme vlastně o tom, o jiných bankách.

Tak liší se vlastně ten přístup k adopci kryptoaktiv mezi bankami v Česku a ve světě?

Štěpán Kouba:

Bavíme se o Evropské unii, protože to je MiCA prostředí.

Nebo se bavíme o celosvětovém?

Kateřina Vejmelková:

Spíše o Evropské unii, ale pokud by tam byl nějaký příklad i ze světa, pro jakési srovnání.

Štěpán Kouba:

Já ten svět vám nebudu říkat, protože tam nemám tak přesně načteno, abych vám řekl, jak to je někde jinde.

Samozřejmě je spousta příkladů, že v Asii něco jde a v Evropě to nejde.

Jsou v Americe nějaké příklady využití krypta prakticky, ale stejně je to velmi turbulentní a teď se všechno mění.

Takže s tím světem nebudu radši ten komentář dávat.

V Evropské unii je jedna specifická oblast, a to je Švýcarsko, které má regulaci svoji na téma kryptoaktiva platnou od roku 2019 nebo 2020, přesně nevím, myslím, že 2019.

A tam existují banky, které krypto služby nabízejí už delší dobu.

Příkladem budiž Švýcarská BBVA, což je pobočka nebo dceřina banka, španělské BBVA.

Ale jinak si myslím, že ten přístup je víceméně všude stejný, protože to bankovníctví řídí velmi podobní lidé, jsou tam velmi podobná rizika všude.

Takže kdyby nějaká instituce, včetně UK, že by nějak ty velké banky přemýšleli jinak.

Nevím o tom.

Kateřina Vejmělková:

A jsou nějaké příklady bank i tady v Česku, které už vlastně ne přímo sdílejí třeba strategii, ale už vlastně dali najevo, že by chtěli nabízet služby související s kryptoaktivy.

Jestli vlastně jsou nějaké konkrétní a vlastně proč by to taky vlastně chtěli udělat?

Štěpán Kouba:

Nebudu vám na tuto otázku odpovídat.

Nemůžu.

Kateřina Vejmělková:

Dobře.

Štěpán Kouba:

Takže můžu odpovědět. Ano, jsou banky, které se tímto tématem velmi intenzivně zabývají.

Štěpán Kouba:

Není jich málo.

A tam to musí skončit.

Martin Jančík:

Katko, tady jenom doplním, určitě něco prosáklo už do médií.

Některé věci vygooglíte, takže to můžete použít, ale interní informace tady Štěpán určitě nemůže pouštět.

Kateřina Vejmělková:

Jasně.

Kateřina Vejmělková:

A zeptám se, jestli můžete říct, jestli je to většina nebo menšina.

Štěpán Kouba:

Když vezmete top 10 českých bank, což je něco kolem 90 % trhu, jestli se nepletu, tak je nutné vzít banku po bance a říci, jestli z jejího profilu, riskového apetitu, z jejího business modelu jim vůbec ta debata o kryptoaktivách dává smysl, anebo nedává.

To je jeden z přístupů. Tím nemalou část, nemalé procento eliminujete, protože to nemusí dávat smysl. Na druhou stranu všechny banky jsou postaveny před otázku onboardingu CASPových subjektů a vedení účtu.

Takže z tohoto pohledu, podle mých informací, z top 10 se tím musí zabývat všechny banky, které nabízí služby právnickým firmám.

Kateřina Vejmeřková:

A co by se stalo, kdyby ty největší to nechtěly přijmout, nebo nechtěly by to nabízet?

Štěpán Kouba:

A teď jenom nabízet co? Ať si rozumíme, o které části.

Kateřina Vejmeřková:

Ty služby spojené s kryptoaktivy.

Štěpán Kouba:

To určitě bude relevantní přístup ke strategii. Nechceme to dělat. To se stát může.

Štěpán Kouba:

A při diskusích s bankami to naprosto, nahlas říkám, to je taky strategie. Nenabízet to.

Nenabízet služby kryptoaktiv.

A nemusí se toho ty banky bát, prostě to dělat nebudou.

To je obchodní rozhodnutí, naprosto dobrovolné a jasné.

Akorát to má jeden háček.

Budou se tím rozhodnutím řídit klienti té banky?

To je celá debata. Takhle je jednoduchá.

A já myslím, že když se podíváte na poslední tiskovou správu Revolutu v České republice o počtu klientů, tak vám velmi rychle, jako bankéři, začne docházet, co se bude dít.

Martin Jančík:

Já jsem to tady chtěl ještě doplnit.

Díky, že zmiňuješ, Štěpáne, ten Revolut.

To je krásný příklad.

I v souvislosti s těmi příležitostmi, které tady zazněly.

A Štěpán říkal sám, že ty příležitosti jsou primárně obchodního charakteru.

Nabízíte službu a za tu službu si něco zpoplatníte.

Ať už je to ta správa těch aktiv, berete si za to feečko nebo nabízíte možnost obchodovat s těmi aktivy, berete si feečko z každého obchodu.

A přesně toto dělá Revolut.

A ta čísla, která oni za to reportují, jsou signifikantní.

Nehledě na to, že to nepřímý, ta nepřijímá příležitost je přesně akvizice těch mladých lidí, které to krypto táhne.

A mohou k vám potenciálně odejít od banky, která to nabízet nebude, protože vy jim to nabídnete.

A přesně na toto cílí ten Revolut.

Dělá to dobře, dělá to už dlouho.

Akvizice mladých zákazníků do Revolutu je určitě signifikantní.

Štěpán Kouba:

Je to tak, je to tak, a...

Štěpán Kouba:

Zajímavý příklad může být Rumunsko.

Tady v tom ohledu, když jsme v minulém roce mluvili s bankéři z Rumunska, tak říkali jednoznačně, nejvíc, co nás štve, největší problém, který máme, je, že Revolut se stal třetí největší bankou v Rumunsku.

Během pár let, opravdu, to jsou opravdu jednotky let, se stal primární bankou pro generaci Z.

A teď, co s tím, co jsou důvody a jak s tím bojovat.

Obecně téma generace Z je jedno z klíčových témat všech bankovních domů v České a Slovenské republice, a obecně v sítích regionu, stoprocentně.

Takže to jenom navazuji na to, co říkal Martin, naprosto souhlasím.

Jak zajistíme svoji relevanci pro generaci Z, z pohledu banky.

Martin Jančík:

Štěpáne, teď jenom čistě ze zajímavosti, ale to zase nebylo určitě způsobené kryptem, ten Revolut v Rumunsku.

Možná z části, ale tam byly asi jiné důvody. Čím tam, tak vyhrál?

Štěpán Kouba:

Vyhráli user experience. To bylo to klíčové.

Martin Jančík:

A ta standardní user experience v rámci rumunské banky byla tak zlá?

Štěpán Kouba:

Jo, nebyla dobrá.

Štěpán Kouba:

To znamená experience mobilního bankovníctví, příklad.

Štěpán Kouba:

Klasické FX sazby, vysoké.

Štěpán Kouba:

Ten pricing model, který Revolut nabízí, je opravdu úplně fatálně odlišný od toho standardního bankovního pohledu.

A když máš něco zadarmo, něco, co funguje, funguje instantně, a zároveň tam máš pro mladé lidi, když cestuješ, nízké sazby, FX, tak to je prostě velký tahák.

A k tomu měl Revolut přidat ten non-banking, nebo se tam říká někdy beyond banking, to znamená služby typu předplatné, nějakých vstupů a tak dále.

A najednou to začíná bobtnat.

Štěpán Kouba:

A jako investování, obecné investování, včetně krypta, je prostě nedílnou součástí toho, co generace Z chce a dělá.

Takže souhlasím, není to jenom krypto, to takhle nelze říct, ale když si to vezmeme, tak je to vlastně obrázek puclíku, který najednou zapadl a mladí lidé si řekli, hele Revolut je jednodušší, rychle se tam onboardují, do standardní banky mi to trvá dlouho, tak jsem tam.

Martin Jančík:

No, super.

Já s tím naprosto souhlasím.

Ve finále to třeba vidím i sám na sobě.

Nikdy jsem bankám nechtěl platit standardní poplatky za služby, a proto jsem si zřídil i Revolut, že byl levnější FX a sazby byly blízko nule, ale postupem času jsem si za něj začal platit tu měsíční, ten vyšší účet, protože mi prostě ty dodatečné služby za to stojí.

Já vlastně dneska platím násobně více Revolutu, než jsem, kdy platil jakékoli bance, kterou jsem měl na tom měsíčním feečku.

A jsem s tím ale pořád happy.

Takže ten business model perfektně zafungoval.

Štěpán Kouba:

Jo, jo.

Štěpán Kouba:

A tohle vlastně...

Bychom mohli vést debatu, já, když jsem dělal svoji diplomovou práci, tak jsem dělal analýzu bankovního sektoru z pohledu feeček.

A když si vezmete, tak za ty léta bankovní sektor opustil feečkový business, takový ten jako monthly, nebo subscription fee, nebo jak to říct, jako ten klasický feečkový business.

Nemyslím tím za feečka, za poskytnutí úvěru, ale opravdu ten klasický placení za účet.

A najednou Revolut přichází vlastně úplně s tím samým, co tady banky opustily, akorát to bundluje jinak.

Tam ten bundling funguje, ta propozice funguje jinak.

Předtím to bylo, vedeme ti účet za peníze, a teď máš nějakou sadu služeb za peníze.

A banky samozřejmě řeší, jak to vrátit k tomuto feečkovému modelu.

Štěpán Kouba:

Takže to je jako...

Naprosto souhlasím s tím, já taky platím na Revolutu.

A i jinde v bankách neplatím vůbec nic.

Ale Revolutu platím, protože mi to dává smysl.

Ale to jsme u jiné debaty než...

Martin Jančík:

Trošku jsme odbočili, ale...

Štěpán Kouba:

Každopádně, pokud se bavíme o příležitostech, tak musíme taky mluvit o hrozbách.

A zrovna Revolut reprezentuje jednu obrovskou hrozbu, protože z pohledu banky sledujete outflow finančních prostředků, které jdou mimo banku a jdou do Revolutu.

A to outflow je obrovské.

Na měsíční bázi se u jednotlivých bank můžeme pohybovat v miliardách, které odtečou z té banky měsíčně k Revolutu.

To jsou prostředky, které vy nemůžete rozpůjčovat.

Martin Jančík:

A teď to myslíš, Štěpáne, jako z pohledu rizika, že to neimplementuješ. Teď se bavíme o kryptu.

Štěpán Kouba:

Je to hrozba.

Martin Jančík:

Těžko to budeš kvantifikovat, protože přesně Revolut nenabízí jenom navíc krypto.

Má přesně to, co jsme se teď bavili, ten lifestyle tam, lepší UX a podobně, ale těžko kvantifikovat čistě tu hrozbu z pohledu krypta v Revolutu.

Ale určitě to v té práci můžeme zmínit, protože ta hrozba tam je.

Nebudu poskytovat jako standardní česká banka, budu poskytovat krypto, pravděpodobně mi ti klienti utečou.

Ať už k Revolutu, a budu do budoucna k jiné české bance, která mi to nabídne.

Štěpán Kouba:

Přesně tak. A stejně tak sledují outflow vůči kryptoburzám.

Štěpán Kouba:

To je to samé.

Štěpán Kouba:

A když se potom podíváte, teď vyhlásil Anycoin svoje čísla, CoinMate svoje čísla, tak tam se pohybujeme v krásných miliardách za rok.

To, kolik tam odteče.

A vy jako kryptoburza samozřejmě nedržíte jen kryptoaktiva, ale držíte i tu fiat měnu jako takovou, protože člověk si tam prostě traduje nějakým způsobem.

Proč to nedržíím já jako banka?

Zase bankovní business vezmu peníze a rozpůjčuji je.

A jednou tohle to se omezuje tím outflow do jiných institucí.

Velká hrozba ve budoucnosti.

Štěpán Kouba:

Povídejte.

Kateřina Vejmělková:

Já už právě nevím, na co bych se zeptala, protože vlastně všechny otázky, co jsem chtěla, tak jsem položila a teď vlastně, jak probíhala ta debata, tak já si to potřebuji všechno jako samozřejmě nějak dát na ten papír a sesumírovat, takže teď mě nic nenapadá, na co ještě bych se konkrétně zeptala.

Martin Jančík:

Jo, já myslím, že tady toho znělo fakt hodně.

Spousta těch informací byla určitě za rámec toho i rozsahu té bakalářské práce.

Kdyby náhodou ještě jsme tam chtěli, myslím si, že ještě jako budeme moci jít do detailů třeba těch jednotlivých oddělení, ale ono taky to už je nad rámec té práce, řešit, v kterém oddělení, co přesně musí dělat a nabízet, těžko to identifikovat, je to banka od banky.

Takže tam uvidíme, ale já si myslím, že pro teď těch informací Katka má spoustu a Štěpáne moc krát díky za to.

Štěpán Kouba:

Není vůbec zač, doufám, že to pomůže.

Kateřina Vejmelková:

Jo, určitě, taky moc krát děkuji.